ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ
Γραφεία: ΣΕΙΡΗΝΩΝ 33 —
ΒΥΡΩΝΑΣ 162 31 — ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 7645280

Β
Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ

ΕΤΟΣ 20ο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 58
ΙΟΥΝΙΟΣ
1994

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ — ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Το τέλος του Εσπερινοὺ στις 6 το απόγευμα και η χειραφία της «Αγάπης».

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

● *Συνεχίζονται οι εργασίες κατασκευὴς του φράγματος «ΕΥΗΝΟΥ» με την εκτέλεση χωματουργικών έργων απὸ την πλευρά του Νεοχωρίου, στο συνοικισμὸ Καλαθεϊκα.*

Εδώ πρέπει να τονίσουμε τη δύσκολη ζωὴ που περνούν οι λίγοι χωριανοί μας που μένουν στα Καλαθεϊκα.

Πολλὰ κτήματά των κατεστράφησαν απὸ τα έργα που γίνονται, τα υπόλοιπα, πέραν που δεν επαρκοὺν για καλλιέργεια, οι περιβαλοντικὲς επιπτώσεις απὸ τα έργα είναι αισθητές τόσον στους κατοίκους όσον και στην τροφὴ των ζώων, διότι η σκόνη έχει επικαθήσει επάνω σε κάθε είδος τροφή τους που τα ζώα την απορρίπτουν, αλλὰ υπάρχει και ο φόβος των χωριανών μας αυτών απὸ τα έργα, απὸ τις εκρήξεις φουρνέλων που γίνονται πολὺ κοντά τους και αυξάνουν τον κίνδυνο για την ζωή των.

Ακόμη, υπάρχει αβεβαιότητα για την καθυστέρηση αποζημίωσής των για τα κτήματα και τα σπίτια, για να γνωρίζουν απὸ νωρὶς πὼς και πού θα τακτοποιηθούν.

● *Ο εργολάβος που ανέλαβε την κατασκευὴ του τμήματος της οδικὴς οδοὺ απὸ τη Μ. Βρύση Αράχωβας μέχρι το Νεχώρι, με την πίστωση του 1.000.000.000 δρχ. έχει εγκατασταθεὶ στην Αράχωβα με τα μηχανήματα, ετοιμάζεται η μελέτη και πιστεύουμε ότι απὸ το πρώτο δεκαήμερο του μηνὸς Ιουνίου να αρχίσουν οι εργασίες.*

● *Όπως μας ενημέρωσε ο πρόεδρος της κοιν)τας κ. Σωτήριος Χολέβας σε σύσκεψη που έγινε στο Μεσολόγγι απὸ τους παράγοντες του ΚΤΕΛ, όλων των πόλεων Αιτ)νανίας, ελήφθη απόφαση το ΚΤΕΛ Ναυπάκτου, που το λεωφορείο εκτελεὶ τη γραμμὴ Ναύπακτος — Αράχωβα, να διέρχεται μέσω Νεοχωρίου, και να υπάρχει ανταπόκριση στον Πλάτανο με το λεωφορείο του Θέρμου, το οποίο να έχει τέρμα στον Πλάτανο.*

Ελπίζουμε στο επόμενο φύλλο να έχουμε οριστικὲς αποφάσεις για τη διαδρομὴ αυτὴ, για να σας ενημερώσουμε καλύτερα.

● *Ο πρόεδρος της Κοινότητας απέστειλε έγγραφο στην ΕΛΠΑ, σχετικὰ με τις φθορὲς που προκαλεὶ το Ράλλυ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ, στο αγώνισμα που πραγματοποιεὶ κάθε χρόνο και που διέρχεται απὸ την περιοχή μας. Η επιστολὴ δημοσιεύεται σε άλλη στήλη της εφημερίδας μας.*

● *Ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Σωτήριος Χολέβας, συμμετείχε στις 14 & 15 Μαΐου στο ετήσιο Τακτικὸ Συνέδριο της τοπικὴς Ένωσης*

☞ Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ ΣΤΟ ΝΕΧΩΡΙ

Επὶ εγκύρων 139 ψηφοδελτίων έλαβον:

ΠΑΣΟΚ	38
Ν.Δ.	82
ΠΟΛΑ	5
Κ.Κ.Ε.	1
ΣΥΝ	3
ΔΗΑΝΑ	3
ΚΥΝΗΓΟΙ	2
ΕΠΕΝ	1
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	1
ΛΕΥΚΑ	1
ΑΚΥΡΑ	2

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Στις 8 Μαΐου 1994, γιορτάσθηκε και φέτος η γιορτὴ της μάνας, σε ολόκληρο τον κόσμο. Και άλλη φορὰ γράψαμε για την μάνα, Αλλὰ όσες φορές και να γράφουμε αξίζει να γράφουμε και να τονίζουμε την αξία της μάνας και για την περασμένη για την τωρινὴ και την αυριανή.

Η μάνα που στα χέρια της ζημώνεται η απαλὴ ψυχὴ κάθε παιδιού, και του μεταδίδει τους μεγάλους και ανεκτίμητους θησαυροὺς της Κοινωνίας μας, που πλάθουν σωστους ανθρώπους.

Στον κόρφο της μάνας θα νοιώσει ο άνθρωπος το πιο ζεστὸ χάδι σαν μικρὸς

Στην αγκαλιά της μάνας ο μικρὸς αισθάνεται ασφαλὴς.

Δεν είναι υπερβολὴ να πούμε ότι εκείνο που χρειάζεται σήμερα η ανθρωπότητα για να αναστήσει το ηθικὰ πεσμένο ανάστημά της είναι σωστές μάνες, που θα μπορέσουνε να σώσουνε τον κλονισμένο θεσμὸ της οικογένειας.

Και μια που αναφερόμαστε στην οικογένεια τονίζουμε ότι φέτος η ΟΥΝΕΣΚΟ ανεκήρυξε το 1994 διεθνές έτος της οικογένειες.

Η οικογένεια σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις εμφανίζεται ως μια απὸ τις σημαντικότερες αξίες, και επικρατεὶ η όποψη πως η οικογένεια αποτελεὶ εγγύηση ευτυχίας. Η οικογένεια δεν είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα, είναι θείο δημιούργημα.

Χωρὶς οικογένεια δεν έχουμε υγιεὶ κοινωνία. Χρέος όλων μας είναι να την υπερασπίζουμε και να την στηρίζουμε.

Και στις δύο αξίες, της μάνας και της οικογένειας, αν η κοινωνία δόσει τις αξίες που πρέπει, τις υπερασπι-

☞ Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 4

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διοικητικὸ Συμβούλιο του Συλλόγου μας θα πραγματοποιήσει, όπως κάθε χρόνο, λαχειοφόρο αγορὰ στις 23 Αυγούστου, ημέρα Πανηγύρεως, για την ενίσχυση των σκοπών του Συλλόγου μας. Παρακαλούμε οποιονδήποτε Νεχωρίτη μπορεὶ να προσφέρει κάποιο δώρο, να το δώσει σ' ένα απὸ τα μέλη του Δ.Σ. ἠ να το παραδώσει στο κατάστημα των Αδελφών Μάλλιου, οδὸς Χαρ. Τρικούπη 7—11, Αθήνα και τηλέφωνο 3621.760.

Το Δ.Σ.

«ΝΕΧΩΡΙ ΤΟ ΚΑΜΑΡΙ ΜΑΣ»
Του κ. Δημητρίου Ντοὺζου

Όπως γράψαμε και στο φύλλο 56, Οκτωβρίου — Νοεμβρίου 1993, κυκλοφόρησε το ως άνω βιβλίο και δωρήθηκαν όλα τα αντίτυπα στους δύο Συλλόγους μας, της Ελλάδος και της Αμερικής. Οπότε τα έσοδα τα καρπούνται οι Σύλλογοι.

Πρέπει λοιπὸν όλοι να το πάρουμε, διότι είναι πρώτον αξιόλογο και δεύτερον ἐτσι ενισχύετε και τον Σύλλογό μας.

Τα Βιβλία διατίθενται απὸ το γραφείο του Συλλόγου με τηλεφωνικὴ επαφὴ με οποιοδήποτε μέλος του Συλλόγου και θα σας αποσταλεί. ΤΟ Δ.Σ.

Κοινωνικά

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Ειρήνη Αθ. Αγγελή (το γένος Μαγδαληνής Μπαλαφούτα), αρραβωνιάστηκε με τον Γρηγόριο Αταμέγκο.

— Η Αικατερίνη Ιωάννου Λειβαδίτη, αρραβωνιάστηκε με τον Νικόλαο Παπαλάμπρου.

Ευχόμαστε καλὰ στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

— Στην Αμερικὴ η Αικατερίνη Κ. Μαζιὰ παντρεύτηκε τον Θωμὰ Ροδὰ του Σωκράτους.

— Στην Γερμανία ο Γεώργιος Χρ. Συρσίρης παντρεύτηκε την Τάνια Στίμπερ.

Στην Αθήνα παντρεύτηκαν οι:

— Ευάγγελος Κ. Χαρμαντζής με την Ραλλοὺ Πανούτσου.

— Βασίλειος Π. Μέρμηγκας την Δώρα Μέρμηγκα.

— Η Βάσσια Ε. Τσουράπα, τον Χρήστο Καρρά.

Ευχόμεθα να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Στην Γερμανία η Τάνια Γ. Συρσίρη γέννησε αγοράκι.

— Η Γεωργία Ν. Τσιτζέλη γέννησε κοριτσάκι.

— Η Μαρία Π. Τσιτζέλη γέννησε αγοράκι.

Να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Η Ζωὴ Βάσσου βάπτισε το αγοράκι των Γεωργίου και Ρέας Μάντη και το ονόμασε Διονύσιο.

— Η Σοφία Κοτσάκου βάπτισε το κοριτσάκι των Δημητρίου και Φλώρας (το γένος Κ. Φούρλα) Βίτσα και το ονόμασαν Τατιάνα.

Ευχόμεθα να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε τον Δεκέμβριο του 1993 και κηδεύτηκε στο χωριό ο Ιωάννης Χαραλαμπόπουλος. Τον αναγράφουμε καθυστερημένα και επεξηγούμε σε άλλη σελίδα τον λόγο, ζητώντας και συγνώμη. Όπως επίσης συγνώμη ζητάμε και από άλλη οικογένεια χωριανού μας που πάλι δεν γράφτηκε ο θάνατος δικού τους ανθρώπου στο τέλος του 1992 περίπου. Είναι από λάθη χωρὶς πρόθεση και τα τονίζουμε για να δίνουν μεγαλύτερη προσοχὴ τα εκάστοτε Δ.Σ., ώστε να μην δημιουργούνται παρεξηγήσεις.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Αγρίνιο η Γεωργία Παπαθανάση (το γένος Δήμου Χαραλαμπόπουλου).

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Ελευθέριος Τζαχρήστος.

— Πέθανε και κηδεύτηκε την Αθήνα η Αδαμαντία χήρα Φωτίου Μάρρου.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Σπύρος Καραδήμας.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Ιωάννης Ζηνέλης.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στο προηγούμενο φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» φύλλο 57, μηνὸς Απριλίου 1994, εκ παραδρομὴς έγιναν μερικὰ λάθη. Τα διορθώνουμε εις το ορθόν.

— Σελὶς 2α, στις Προσφαρές στο Σύλλογο εις μνήμην, το ορθὸν είναι η Οικογένεια Αγαθὴς Σπανού δολλ. 50 εις μνήμη Γ. ΛΟΥΠΑ, και όχι η Οικογένεια Αγαθὴς Πανάγου.

— Σελὶς 2η προς 3η, στο ψήφισμα του Ιδρύματος Αγλαΐας Μαύρου, εις μνήμην Γ. Λούπα, δεν αναγράφεται και το όνομα του κ. Ηρακλὴ Γρίβα, που είναι μέλος του ως άνω ιδρύματος.

— Σελὶς 6η, στη φωτογραφία του σώματος του Ιησοὺ Χριστού, η δωρεὰ είναι του Κων) νου Ι. Μάρρου, και όχι Μάρκου.

Ζητάμε συγνώμη.

Το Δ.Σ.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ
Απ' τὸ ἐσωτερικὸ

	Δρχ.
Γεώργιος Κουβελάς	20.000
Αναστασία Κουβελά	5.000
Ευαγγελία Κ. Κουβελά	3.000
Σπύρος Παπασταμούλης	1.000
Κων) νος Κανέλλος	2.000
Στέφανος Ασημακάκης	5.000
Δημ. Μπαλαφούτας	2.000
Νικολ. Μασγάλας ιερέας	3.000
Ελένη Ευαΐδη (γ. Μπουραζέρη)	5.000
Ειρήνη Ρεντζὴ (γ. Βλάχου)	5.000
Γεωργία Ν. Παπανικολάου	5.000
Ιωάννης Τσώλης	2.500
Ελένη Καπράνη (γ. Τσώλη)	2.500
	Δολλ.
Δημήτριος Λυμπέρης	10
Γεώργιος Ζηνέλης	20

Από την Αμερική

Νικόλαος Θ. Καλαθάς	20
Νικόλαος Π. Πανάγος	20
Γεώργιος και Μαρία Πανάγου	20
Περικλὴς και Γιάννα Πανάγου	20
Βασιλικὴ Γ. Κατσαούνη	20
Νικόλαος και Βασιλικὴ Μπαλαφούτα	20
Τασία Μποτσόλη (γ. Γ. Ζηνέλη)	50
Νικόλαος Δ. Παπακώστας	50
Οικογένεια Νικολάου Π. Πανάγου	20
	Δρχ.
Τούλα Γιαννάκου	2.000
Ευαγγελία Κοτσώνη (γ. Γιαννάκου)	3.000
Κων) νος Τσιγαρίδας	10.000

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Κωνσταντίνος Γ. Φλώρος και Γιαννούλα Γ. Φλώρου έστειλαν στο Σύλλογο Νεοχωριτών Ναυπακτίας δρχ. 5.000 εις μνήμην της αγαπητής των Παναγιώτας Κ. Βλάχου.

— Η Οικαγένεια Αλέκου Γ. Φλώρου έστειλαν στο Σύλλογο Νεοχωριτών Ναυπακτίας δρχ. 5.000 εις μνήμη της αγαπητής και σεβαστής των Παναγιώτας Κ. Βλάχου.

— Οι αδελφοὶ Γεώργιος, Νικόλαος και Κων) νος Απ. Γιάνναρης, πρόσφεραν στο Σύλλογο δρχ. 20.000 εις μνήμη Παναγιώτας Κ. Βλάχου.

— Οι αδελφοὶ Γεώργιος, Νικόλαος και Κων) νος Απ. Γιάνναρης, προσέφεραν στο Σύλλογο δρχ. 20.000, εις μνήμην Γεωργίου Ι. Λούπα.

— Ο Σύλλογός μας προσέφερε στο νΙ. Ναὸ του χωριού μας δρχ 10.000 εις μνήμην του αειμνήστου Ιωάννου Χαραλαμποπούλου.

— Η Ντίνα Πουλοπούλου (το γένος Ε. Τζαχρήστου) προσέφερε στο Σύλλογό μας δρχ. 10.000 εις μνήμην του πατέρα της Ελευθερίου.

— Η Βασιλικὴ Μαστροκώστα προσέφερε στο Σύλλογό μας εις μνήμην του συζύγου της δρχ. 5.000.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

— Η Ντίνα Πουλοπούλου (το γένος Ε. Τζαχρήστου) ευχαριστεὶ όλους τους Νεχωρίτες που καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετέσχον στο πένθος για τον θάνατο του αγαπημένου μου πατέρα Ελευθερίου Τζαχρήστου.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ

—Κατετάγησαν και υπηρετοὺν την στρατιωτική τους θητεία οι: Κωνσταντίνος Αθ. Βλάχος και Κωνσταντίνος Παν. Βλάχος.

— Απολύθηκε αφοὺ τελείωσε τη στρατιωτικὴ θητεία του ο Αθανάσιος Πολ. Λειβαδίτης.

Ευχόμαστε καλὸς πολίτης.

ΠΗΡΑΝ ΠΤΥΧΙΟ

— Ο Εμμανουὴλ Στ. Μάντης, πήρε το πτυχίο Φυσιοθεραπείας.

Καλὴ σταδιοδρομία.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Στις 15 Μαρτίου πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο ιατρὸς Ιωάννης Γ. Λειβαδίτης.

Ο αείμνηστος Ι. Λειβαδίτης, είχε μακρινὴ συγγένεια με τις οικογένειες Λειβαδίτη του χωριού μας.

Οι πρόγονοι των ανωτέρω οικογενειών είχαν την ίδια ρίζα, δηλαδή κατήγοντο από την περιοχὴ Λειβαδιάς - Βοιωτίας, και σε κάποια χρονικὴ περίοδο της Τουρκικὴς κατοχής έφυγαν από την περιοχὴ της Λειβαδιάς και ένας κλάδος εγκαταστάθηκε στο χωριό μας, και άλλος κλάδος εγκαταστάθηκε στην Γαβρολίμνη - Μεσολογγίου.

Από τον κλάδο αυτὸ της Γαβρολίμνης καταγόταν και ο αείμνηστος Ι. Λειβαδίτης (Δεύτερα εξαδέλφεια) με τα παιδιά του αείμνηστου χωριανού μας Νικολάου Λειβαδίτη (Σαββοκολιού).

Ο αείμνηστος Ι. Λειβαδίτης πήρε το πτυχίο της ιατρικής και εγκαταστάθηκε στη Ναύπακτο όπου και άσκησε την ιατρικὴ.

Από τότε που εγκαταστάθηκε στη Ναύπακτο και εργαζόταν σαγιατρὸς, είχε επαφὴ με τους συγγενεὶς του του χωριού μας, αλλὰ είχε γνωριστεὶ και με άλλους χωριανούς μας, που τους φάνηκε χρήσιμος και ιδίως κατὰ την περίοδο της κατοχής, αλλὰ και πάντοτε όποιος χωριανός μας είχε ανάγκη, με μεγάλη προθυμία τους βοηθούσε.

Αυτὰ τα λίγα που γνωρίζουμε μας ανάγκασαν να γράψουμε λίγα λόγια για τον αείμνηστο ιατρὸ Ιωάννη Γ. Λειβαδίτη.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι όταν ζούσε είχε την ατυχία να χάσει σε τροχαίο ατύχημα, στη Θεσσαλονίκη, τον γιό του και τη γυναίκα του, από σύγκρουση, που δεν είχε ευθύνη, με κάποια πρώην σύζυγο γνωστοὺ μπασκετμπωλίστα.

Ήταν νεότατοι και οι δύο.

Το πλήγμα ήταν βαρὺ για τον αείμνηστο Ι. Λειβαδίτη, αλλὰ λύπησε βαθύτατα και όσους χωριανούς μας και πέρα από αυτοὺς, και όσους γνώριζαν την οικογένειά του.

Αιωνία του η μνήμη.

Το Δ.Σ.

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

ΑΓΙΟΔΗΤΡΙΑΝΙΚΑ ΝΕΑ
Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ (Σιχιωτών)
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑΣ
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΗ
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΑ ΝΕΑ
ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΗ ΗΧΩ
ΑΝΑΛΗΨΗ (Δερβέκιστας)
ΕΥΡΥΤΟΣ (Δομνίστας)
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΩΝ
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΔΕΛΓΑΣ
ΦΑΜΗΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ
Η ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ
ΑΡΤΟΤΙΝΑ
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ
ΑΧΕΛΩΟΣ
ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ
ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΙΚΑ ΝΕΑ
ΠΕΡΔΙΚΑΚΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΦΩΝΗ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
ΦΘΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΒΕΛΕΣΙΩΤΕΣ
ΘΑΥΜΑΚΟΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΦΩΝΗ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
«ΝΑΥΣ» Ι. Μητροπόλεως.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

☞ Συνέχεια από την σελ. 1

Δήμων και Κοινοτήτων του Νομοὺ Αιτωλ)νίας ,που έγινε στην αίθουσα του Τρικούπειου Πολιτιστικοὺ Μεγάρου στο Μεσολόγγι.

Τα θέματα τα οποία συζητήθησαν, ήταν:

1) Διάφορες απόψεις στην τοπικὴ Κοινότητα.

2) Ο Β΄ βαθμὸς Τοπικὴς Αυτοδιοίκησης,

3) Η ικανοποίηση του Α΄ βαθμοὺ Τοπικὴς Αυτοδιοίκησης.

4) Οι συνενώσεις των οργανισμών Τοπικὴς Αυτοδιοίκησης.

5) Οι αναπτυξιακὲς προοπτικὲς του νομοὺ Αιτωλ)νίας και άλλα δευτερεύοντα θέματα.

● *Το Διοικητικὸ Συμβούλιο του Συλλόγου μας με την ευκαιρία λήξεως των μαθημάτων στο Δημοτικὸ Σχολείο, του χωριού μας, απέστειλε από ένα μικρὸ δώρο στα παιδιά του Σχολείου, σαν απλὴ ένδειξη αγάπης γι' αυτὰ.*

Αντιπρόσωπος του Δ.Σ. τα παρέδωσε στα παιδιά, αφοὺ πρώτα τους ευχήθηκε καλὴ πρόοδο και καλὸ καλοκαίρι.

Συνιστώμενες

Προς

Τον Σύλλογο Νεοχωριτών Ναυπακτίας.

Αισθάνομαι θλίψη και αγανάκτηση για την (εσκεμμένη ἠ μὴ) παράλειψη δημοσίευσης του θανάτου του πολυαγαπημένου μας παππού στις στήλες της εφημερίδας σας.

Αν κατ' εσάς εκείνος δεν άξιζε έστω και μια μικρὴ αναφορὰ, για εμας η έλλειψή του ήταν ιδιαίτερα αισθητή.

Περάσαμε ευχάριστες οικογενειακὲς στιγμές μαζί του, όσο και αν τον είχαν κυριέψει αδυναμίες και έμμονες ιδέες τα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Στάθηκε στον πατέρα μας, κάτι περισσότερο από αληθινὸς πατέρας. Τον στήριξε στο ξεκίνημα της ζωής του και συντέλεσε στο να γίνει ένα χρήσιμο άτομο για την κοινωνία και για την οικογένειά του αργότερα.

Ίσως όμως να ήταν καλύτερα, που δεν αισθανθήκατε την υποχρέωση να αφιερώσετε σ' αυτὸν λίγο από τον πολύτιμο χώρο της εφημερίδας σας, γιατὶ θα μείνει για πάντα αξέχαστος στη μνήμη μας και στις καρδιές μας.

Δεν έχει την ανάγκη της δικής σας θύμησης στην καινούργια του ζωή, αλλὰ του είναι αρκετὴ η αγάπη που ένιωσε από εμάς, παιδιά και εγγόνια του, όσο ζούσε.

Αιωνία σου η μνήμη.

Αφιερωμένο στον Μπάρμπα - Γιάννη.

Παρακαλώ να δημοσιευτεί

Ευχαριστώ
Κωνσταντίνα
Χ. Χαραλαμποπούλου

*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας δημοσιεύει την ως άνω επιστολὴ και τονίζει ότι συμφωνεὶ μεν με το κείμενο, διαφωνεὶ δε όμως στο ότι υπήρξε εσκεμμένη παράλειψη της δημοσίευσης του θανάτου του αειμνήστου Γιάννη Χαραλαμπόπουλου, και επίσης ότι δεν αισθανθήκαμε

☞ Συνέχεια στὴ 5η σελίδα

ΙΣΤΟΡΙΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΝΕΧΩΡΙΤΙΚΗ ΘΥΜΟΣΟΦΙΑ
("Ενας γέροντας τοῦ Μεσοπολέμου)

Ὁ γέρο - Φουρλομῆτρος (1852—1931) - σοβαρὸς, θυμόσοφος, ἀλλά καὶ εὐερέθιστος κι ἐπικριτικὸς - ἦταν «τύπος γέροντα» τοῦ καιροῦ του.

1

Γιὰ νὰ στηλιτεύσει τὰ στραβά κι ἀνάποδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἔλεγε:

«Κλιφτουβασίλειου τοὺ Ἰλληνικό.
Κλέφτις τὸ 'κάμαν,
κλέφτις τοὺ κ'βιρνάνι,
κί κλέφτις θὰ τοὺ χάσ'νι».

(Κλέφτες τὸ 'κάμαν= οἱ κλεφταρματολοί τοῦ Εἰκοσιένα' θὰ τὸ χάσουν=θὰ τὸ καταστρέψουν. Κάτι παρόμοιο ἔλεγε κι ὁ πατέρας μου:

«Στὸ Ἑλληνικὸ
οἱ μισοὶ δουλεύουν καὶ κακοπερνάνε
κι οἱ μισοὶ κλέβουν καὶ καλοπερνάνε»).

2

Γιὰ τὰ κακῶς κείμενα τῆς κοινωνίας καὶ μάλιστα γιὰ τὴ νεωτερίζουσα νεολαία (οἱ γεροντότεροι βλέπουν πάντα μὲ ἐπικριτικὴ διάθεση τοὺς νέους) φώναζε, ἀπελπισμένος κι ὀργισμένος:

«Ἔ, ρέ ναζέπια!»

(Ναζέπι, τουρκικά, σημαίνει, συμφορά. Λοιπόν: «Ἔ, ρέ ναζέπια!» = συμφορά μας, κακό ποὺ μᾶς πῦρε».

3

Γιὰ κάποιον λειψό, φτωχόν ἀπὸ μυαλό, σχολίαζε:

«Ἀφοῦ δὲν τ' λείπ' λαγγιόλ',
δὲν τ' λείπ' μάνα,
δὲν τ' λείπ' φύλλου·
τ' λείπ' οὔλ' ἡ φστανέλα!».

(Φρασεολογία τῆς φουστανέλας: «λαγγιόλι» = τριγωνικὸ περίπου κομμάτι παντιοῦ, ἕξι λαγγιόλια κάνουν τὴ «μάνα» ἢ «λόξα», πολλές μανάδες κάνουν τὸ «φύλλο»' δύο φύλλα τὴ φουστανέλα. Ἡ καλὴ φουστανέλα εἶχε σαράντα μανάδες. Συνηθισμένη κι ἡ παροιμιακὴ φράση «νὰ ἰδοῦμε τὶ λαγγιόλι θὰ τὸν πάρει» = ποιά γνώμη, ποιά ἰδέα, θὰ πρυτανεύσει).

4

Τὴν παροιμιακὴ φράση «ἔφαγε ἀπ' τὸ κορμί του» δηλ. ἕνας μετάνοιωσε, μεταμελήθηκε γιὰ πάποιαν ἄστοχη κι ἀστόχαστην ἐνέργειά του, ἀπὸ τὴν ὁποία ζημιώθηκε, ὑλικὰ ἢ ἠθικά, τὴ συμπλήρωνε μὲ ἐπίταση:

«Ἔφαϊ ἀπ' τοὺ κουρμὶ τ',
ἔφαϊ κι ἀπ' τοὺν κώλου τ'»

5

Πάνες νὰ καταπιαστεῖς μόνος σου μὲ ἔργατα δύσκολα καὶ δυσανάλογα μὲ τὰ δυνάμενά σου; Σὲ συμβούλευε:

«Γιὰ νὰ τοὺ κάμς αὐτείνου
θέλ' νὰ 'εις κώλου
κι ἄλλουν κώλου
κὶ κουμμάτ' ἀποὺ ξένουν κώλου»

Δηλ. νὰ εἶσαι ἄξιος καὶ παράξιος καὶ νὰ 'χεις κι ἀλλουνοῦ τὴ βοήθεια, τὴ συμπαράσταση, τὴν ὑποστήριξη.

6

Καθόταν στὸ πεζούλι τῆς Πλατέας, ἔβγανε τὴν καπνοσακούλα του, ἔστριβε τὸ τσιγάρο του κι ἀπὲ δὲν τ' ἄναβε —ἤθελε νὰ ἰδεῖ ποιὸς νέος θὰ προσφέρονταν νὰ τοῦ δώσει φωτιά. Ὁ Μὲρμπγκας ὁ Βασίλης, προθυμότατος, πράστ! τὸ τσακμάκι του κι ἄναβε τοῦ μπάρπα - Μήτρου τὸ τσιγάρο.

«Γειὰ σ', ὠρὲ ψυχάρ'!»

Τὸν παίνευε, κατενθουσιασμένος, ὁ γέρο - Μῆτρος.

(Ψυχάρι = ψυχωμένος, καλόψυχος, λεβεντόπαιδο).

7

Νὰ μὴ χαιρετήσεις τὸ γέρο - Φουρλομῆτρο; Δὲν σοῦ τὸ χάριζε. Κι ἄκουγες νὰ σοῦ πετάει κατάμουτρα:

«Ποιὸ γάϊδαρου ηὗρις κὶ δὲ μί χιριτᾶς;» ἢ
«Τοὺν πατέρα σ' σκότουσα κί δὲ μὶ καλ' μιρά»;»

8

Νὰ πᾶς στὸ σπίτι του καὶ νὰ μὴ σὲ φιλέψει; Ποτέ. Μὰ ξυλόμπλο, μὰ κουκόσια, μὰ κάστανο, μὰ συκομαΐδα, κάτι θὰ σὲ φίλευε. Κι ἤθελε νὰ δεχθεῖς, σώνει καὶ καλά, τὴ φιλιά του.

«Ἰγὼ σ' τοὺ δίνου μὶ τν καρδιά μ' κι ἰσὺ πρέπ' νὰ τοὺ πάρς, κι ἂν δὲ σ' ἀρέσ', ἄϊ παραπέρα κὶ πέτα του!»

επέμενε.

ΣΗΜ. Καθώς τ' ἄκουγα νὰ τὰ λέει ὁ πατέρας μου Βασίλειος Δ. Φούρλας (1900—1991). Συνονόματοι τοῦ γέρο - Φουρλομήτρου ἦταν ὁ πρωτανεψιός του Δημήτριος Κων. Φούρλας (1877—1955), ὁ «Κατσαρελομῆτρος», οἱ δευτερανεψιοί του Δημήτριος Χρ. Φούρλας (1865—1910), ὁ «Ξενοδόχος» (ὁ πατέρας τοῦ πατέρα μου) καὶ Δημήτριος Χρ. Φούρλας (1877—1937), ὁ «Οὐγκρομῆτρος» (ὁ πατέρας τῆς μάνας μου). Καὶ, νεώτεροι, ὁ ἐγγονὸς του Δημήτριος Ἰωάν. Φούρλας (1910—1944), ἐνωμοτάρχης (σκοτώθηκε στον πόλεμο), καὶ ὁ μικρανεψιός του Δημήτριας Ἰωάν. Φούρλας (1904—;), ὁ «Τζεβελεκομῆτρος». Ἐγώ, ἕβδομος στὴ σειρὰ συνονόματος τοῦ γερο - Φουρλομήτρου, δὲν τὸν πρόφτασα, θυμᾶμαι ὅμως τὴ γριά του τὴ Φουρλομήτραινα —μιὰ ψηλόλιγνη γερόντισσα νὰ φορεῖ τσουράπια χωρὶς πατοῦσες, μὲ σκαλοπάτα, καὶ νὰ περπατεῖ ξυπόλυτη. Νεώτεροί μου ὁ Τζίμ, γιὸς τοῦ Γεωργ. Ἰωάν. Φούρλα (Ἀμερικὴ), δισέγγονος τοῦ γερο - Μήτρου, ἡ Δήμητρα, κόρη Γεωργ. Δ. Φούρλα (Ἀθήνα) καὶ ὁ Δημήτρης, ὁ γιὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου Παύλου.

Δημ. Φ.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

1. ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΣΟΥ

Ἡ λαϊκὴ ἀντίληψη νὰ προτιμᾶς γυναίκα τοῦ τόπου σου καὶ τοῦ χωριοῦ σου, δηλ. γυναίκα ποὺ νὰ τὴν ξέρεις καλὰ καὶ νὰ σὲ ξέρει ἀπὸ τὴν καλή, ἐκφράζεται παροιμιακά:

«Παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο».

Στο Νεχώρι λέμε:

«Τσαρούχ' παλιοντσάρχου κί νά 'νι ἀπ' τοὺν τόπου σ'».

Καὶ ὁ Ἡσίοδος εἶπε:

«τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει».

—καὶ ἰδίως ἐκείνη νὰ παντρεύεσαι ποὺ κατοικεῖ κοντὰ στὸ σπίτι σου.

(Ἔργα καὶ ἡμέραι, στιχ. 700).

Μὲ διάθεση εὐτράπελη τὸ εἶδε ὁ λαϊκὸς τραγουδιστής:

«Οἱ φίλοι μοῦ παρήγγειλαν
(κι οἱ γ' ἀδελφοποιτοί μου
στὰ ξένα νὰ μὴν παντρευτῶ,
(νὰ μὴν ἀρρεβωνιάσω.
Καὶ πῆγα κι ἀρρεβώνιασα
(κοντὰ στὴ γειτονιά μου
νὰ 'χω τὸν ὕπνο διάφορο καὶ
(τὸ φιλὶ σιμά μου».

2. ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΣΟΥ

«Ρώτησε ὁ νιὸς τὸ γέροντα:

— Τί γυναίκα μ' ὁρμηνεύεις νὰ πάρω, μπάρμπα; Πλούσια, ὄμορφη, γραμματιζούμενη;

Καὶ ὁ γέροντας τοῦ εἶπε:

— Οὔτιδε πλούσια, οὔτιδε ὄμορφη, οὔτιδε γραμματιζούμενη. Ἂν πάρεις πλούσια, θὰ σοῦ λέει: «σήκω ἐσὺ νὰ κάτσω ἐγώ». Ἂν πάρεις ὄμορφη, θὰ σοῦ λέει: «κάτσε ἐσὺ νὰ πάω ἐγώ». Ἂν πάρεις γραμματιζούμενη, θὰ σοῦ λέει: «σώπα ἐσὺ νὰ κρίνω ἐγώ». Πάρε γυναίκα της σειρᾶς σου καὶ τῆς περπατησιᾶς σου, νὰ σοῦ λέει: «ἀφέντης εἶσαι κι ὅπως ὁρίζεις κά με».

Τ' ἀϊκοῦς; Ναί, νὰ λές!

Καὶ ὁ Πλούταρχος εἶπε: «ἐγγυᾶσθαι δὲ δεῖ τοῖς υἱοῖς γυναῖκας μήτ' εὐγενεστέρας πολλῷ μήτε πλουσιωτέρας· τὸ γὰρ «τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα» σοφόν· ὡς οἵ γα μακρῷ κρείττους ἑαυτῶν λαμβάνοντες οὗ τῶν γυναικῶν ἄνδρες, τῶν δὲ προικῶν δοῦλοι λανθάνουσι γινόμενοι». Δηλ.:

«Καὶ πρέπει νὰ ζητοῦμε νὰ προξενεύωμε στοὺς γυιοὺς μας γυναῖκες οὔτε ἀπὸ πολὺ πιὸ εὐγενικὸ σόϊ, οὔτε πολὺ πλουσιώτερες. Τὸ ρητὸ «παῖρνε γυναίκα τῆς σειρᾶς σου» εἶναι σοφό. Γιατὶ ἐκεῖνοι ποὺ παίρνουν γυναῖκες πολὺ ἀνώτερές τους καὶ πολὺ πλουσιώτερές, γίνονται, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν, ὄχι τῶν γυναικῶν τους ἄντρες, παρὰ δοῦλοι τῶν προικῶν τους». (Ἀχ. Τζαρτζάνου, Πλουτάρχου περὶ παίδων ἀγωγῆς, Ἀθ. 1934, σελ. 72 καὶ 73).

3. Ο,ΤΙ ΕΙΠΕΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

«Ὅ,τι εἰπεῖ ὁ πατέρας μου, ἐμένα ποιὸς μὲ ρωτάει»;

«Ὅ,τι εἰπεῖ ὁ πατέρας μου, ἐμένα δὲ μοῦ πέφτει λόγος»! Συνηθισμένα λόγια τοῦ κοριτσιοῦ σὲ πρόταση γάμου.

Καὶ ἡ μάνα:

«Νὰ ἰδοῦμε τί θὰ εἰπεῖ κι ὁ πατέρας»!

«Σ' αὐτὸ ὁ νοικοκύρης θ' ἀποφασίσει»!

Στὴ νεοελληνικὴ παραδοσιακὴ οἰκογένειαἡ ἔγνοια τοῦ πατέρα γιὰ τὴν ἀποκατάσταση, κυρίως τοῦ κοριστιοῦ, ἦταν μεγάλη καὶ ἡ γνώμη του βαρύνουσα καὶ καθοριστική.

Ἔτσι καὶ στην κλασικὴν ἀρχαιότητα. Ἡ Ἑρμιόνη στὴν τραγωδία τοῦ Εὐριπίδη «Ἀνδρομάχη» λέει:

«νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐ-
(μῶν πατὴρ ἐμός
μέριμναν ἔξει, κοὐκ ἐμόν
(κρίνειν τὸ δε»

(στιχ. 987—988) —Ὁ γάμος μου εἶναι κάτι ποὺ ὁ πατέρας θὰ τὸ φροντίσει· ἐγὼ σ' αὐτὸ δὲν κρίνω» (Θρ. Σταύρου, Οἱ Τραγωδίες τοῦ Εὐριπίδη, Ἀθ. 1973, σελ. 111).

(Βλ. καὶ ὅσα γράφει ὁ καθηγ. Γ. Σπυριδάκης στὴν Ἑλληνικὴ Λαογραφία. Πανεπιστημιακαὶ παραδόσεις. Αθ 1972, τεῦχος Γ', σελ. 51—57).

Δημ. Φούρλας

ΜΟΛΟΗΜΑΤΑ

1. Ἡ γυναίκα μὲ τὰ σαράντα χούια κι ὁ ἄντρας μὲ τὸ ἕνα.

— Σὲ θέλω νὰ σὲ πάρω! λέει ἕνας σὲ μίνια.
— Ναί, ἀλλὰ ἐγὼ ἔχω χούια! τοῦ λέει ἐκείνη.
— Ἔ, ἄνθρωποι εἴμαστε, κάποιο χούι θὰ 'χουμε Κι ἐγὼ ἔχω ἕνα χούι.
— Ἕνα μοναχά; ἐγὼ ἔχω πολλά!
— Ἔμ, πόσα πολλά; Δυό, τρία, πέντε, δέκα;
Τί πέντε καὶ δέκα; Χριστιανέ μ'; Ἔχω σοῦ λέω πολλά, πολλὰ χούια. Σαράντα!
— Σαράντα;
— Σαράντα μετρημένα.
—Ἂς εἶσαι καὶ μὲ σαράντα, ἐγὼ σὲ θέλω καὶ θὰ σὲ πάρω.

Τὴν πῆρε.

— Σήκω, γυναίκα, ν' ἀνάψεις τὴ φωτιά.
— Ἄμ τὸ 'χω χούι νὰ μὴ σηκώνουμαι. Σήκω ἄναψέ την.
(Μετράει, ἕνα χούι).
— Βάλε, γυναίκα, να ζυμώσεις ψωμί.
— Ἄμ το 'χω χούι να μη ζυμώνω, Ζύμωσέ το ἐσύ.
(Μετράει, δύο χούια).
— Σύρε, γυναίκα, να φέρεις νερό.
— Ἄμ τό 'χω χούι νὰ μὴν πααίνω. Σύρε καὶ φέρε.
(Μετράει, τρία χούια).

Λοιπὸν νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, «τό 'χω χούι ἐτοῦτο, τό 'χω χούι ἐκεῖνο», μέτρησε ὁ καημένος ἕνα, δυό, τρία... τριανταεννιὰ χούια της.

— Ποιὸ χούι σοῦ λείπεται νὰ κλείσεις τὰ σαράντα, γυναίκα;
— Νὰ σοῦ μπῶ καβάλα, ἀντρούλη μ'!

Τὸν βάνει νὰ περπατεῖ μέ τὰ τέσσερα, τὸν καβαλικεύει καὶ «ντί, Μάρκο μ' ντί...».

Κάποτε τὸν ξεκαβαλίκεψε.

— Τὰ σαράντισες τὰ χούια σου, γυναίκα;
— Τὰ σαράντισα, ἀντρούλη μ'. Ἀλλ' ἀλήθεια ποιὸ εἶναι τὸ ἕνα τὸ δικό σου χούι;
— Θὰ σοῦ τὸ δείξω τώρα.

Ἀδράχνει τη λ α γ ο ύ σ ι α καὶ ποῦ σὲ πονεῖ καὶ ποῦ σὲ σφάζει.

2. Προξενειό.

Ὁ μπάρμπας προξένευε τὸν ἀνεψιό του μὲ μιὰ νύφη καλή, ἀλλὰ κουτσή.

— Τὴν κουτσὴ, μπάρμπα, νὰ πάρω;
— Πάρτην, ὠρὲ ἀν' ψιόκα, κὶ νὰ μὶ σ' χουρᾶς!
— Κουτσὴ γυναίκα;
— Γ' ναίκα ν' κουκυράρα κὶ μὶ βαρὺ προικιό!
— Ναί, ἀλλὰ κουτσή.
— Κὶ τί σί πράζ' π' ἀνπατάει;

☞ Συνέχεια στὴ 4η σελίδα

«Μέσα στοὺς λαογραφικοὺς θησαυροὺς κρύβονται οἱ ἀψευδέστερες ἀποδείξεις τῆς ἀδιάσπαστης ἑνότητας τοῦ ἱστορικοῦ βίου τῆς φυλῆς μας, κρύβονται τὰ αὐθεντικώτερα πιστοποιητικὰ τοῦ ἐθνικοῦ μας ὁμοουσίου»

Γ. Ἀθανασιάδης — Νόβας

ΜΟΛΟΗΜΑΤΑ

☞ Συνέχεια από σελ. 3

Πές πώς τν πῆρις γιὰ κὶ τν ἄλλ' μέρα πέφτ' κὶ τσακάει τοὺ πουδάρι τς. Δέ θὰ τν πᾶς στς γιατρούς;
— Θὰ τὴν πάω.
Κί θὰ πλερώεις τὰ μαλλουκέφαλά σ', κὶ πάλε κ 'τσὶ θὰ τν ἔεις επὶ ζουῆς.
— Ἔτσι εἶναι.
— Κι ἰγώ στ' δίνου ἕτοιμ' κ' τσὶ νὰ γλυτώεις κὶ τὰ ἔξοδα, κὶ ἰσὺ δὲ μ' αἰκοῦς!

Στέριωσε δὲ στέριωσε τὸ προζενειό, δὲν ξέρω —ό μπάρμπας ξέρει.

Δημ. Φ.

Υ.Γ.

1) Στὸ προηγούμενο φύλλο ἀπὸ Διορθωτικὴ ἀπροσεξία ἔχουν ἀλλαγεῖ οἱ τίτλοι τῶν λαογραφικῶν σημειωμά των μου. Λοιπὸν τὰ «Μολοήματα» (σελ. 4) νὰ διορθωθοῦν «ΝΕΧΩΡΙΤΙΚΗ ΘΥΜΟΣΟΦΙΑ» καὶ τανάπαλιν ἡ «Νεχωρίτικη Θυμοσοφία» (σελ. 3) νὰ διορθωθεῖ σὲ «ΜΟΛΟΗΜΑΤΑ».

2) Εὐχαριστῶ τὸν ἀγαπητὸ 'Αλέκο Φλῶρο ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ χαρίσει ἕναν πολυσέλιδο πολυγραφημένο τόμο μὲ «ΠΕΡΙ ΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ἀπὸ ἔγγραφα, ἐπιστολές καὶ δημοσιεύματα ἐφημερίδων» σχετικὰ μὲ τὴ δράση του. 'Απὸ τὴ φυλλομέτρηση τοῦ τόμου διαπιστώνεται ὅτι τὸ «'Αρχεῖο 'Αλεξάνδρου Γ. Φλώρου» περιέχει καὶ ἐνδιαφέρον πρωτογενές ὑλικό, χρήσιμο γιὰ τὴ νεώτερη ἱστορία τοῦ Νεοχωριοῦ.

Δ.Φ.

ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ψηλὸν ἄντρα ποὺ μὸδωκες
(μανούλα, ἡ μανούλα)
ψηλὸν σὰν τὸ ρεβύθι
(πανάθεμα τὴν τύχη).
Γιὰ ξύλα κι ἂν τὸν ἔστειλα
(μανούλα, ἡ μανούλα)
δὲ σώνει νὰ φορτώσει
(πολὺ κακὸ νὰ τὄρθει).
Κι ἀπάν' στὴ φτέρ' ἀνέβηκε
(μανούλα, ἡ μανούλα)
νὰ τὴν κουτσοκορφήσει
(πανάθεμα τὴν τύχη).
Κι ἡ φτέρα ξεκλωνιάστηκε
(μανούλα, ἡ μανούλα)
κι ἔπεσε καὶ σκοτώθη
(πολὺ κακὸ νὰ τὄρθει).
Πῆρεν ἡ μύγα τ' ἄντερα
(μανούλα, ἡ μανούλα)
κι ἡ σφήκα τὸ κεφάλι
(πανάθεμα τὴν τύχη).
Κι αὐτὸς ὁ δολιομέρμηγκας
(μανούλα, ἡ μανούλα)
τοῦ πῆρε τὸ κουφάρι
(πολὺ κακὸ νὰ τὄρθει).
ἀπολυτὸ)

ΣΗΜ. Κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ λαοῦ «ὅσο πάει ἡ ἀνθρωπότη καὶ ξεπορδίζει. Καὶ θὰ 'ρθει, λέει, καιρός, ποὺ ὁ ἄνθρωπος θ' ἀνεβαίνει νὰ κλαρίζει τὴ φτέρα» (ἢ τὴ ρεβυθιά). Ἡ λαϊκὴ ἀντίληψη πώς τὸ ἀνθρώπινο γένος σιγά - σιγά ἐκφυλίζεται εἶναι παλαιότατη. Καὶ ὁ ὁμηρικὸς γερο - Νέστορας θαύμαζε τοὺς παλιοὺς ποὺ ἦταν δυνατώτεροι καὶ ἀνδρειότεροι. Θυμηθεῖτε καὶ τὸν Κοντορεβυθούλη τοῦ παραμυθιοῦ.

Δ. Φ.

Μ. ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

'Οπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ εφέτος, ἀπὸ το Σάββατο του Λαζάρου ἄρχισαν να καταφθάνουν στο χωριό οἱ συγχωριανοί μας ἀπὸ το εσωτερικὸ της Ελλάδος καὶ ελάχιστοι ἀπὸ την Αμερική.

Με τον ερχομό τους αντίκριζαν ένα θαυμάσιο κατα πράσινο περιβάλλον, γεμάτο αγριολούλουδα καὶ κατακόκκινες παπαρούνες, καὶ μέσα στα καταπράσινα ἀπὸ τα φύλλα δέντρα φάνταζαν οἱ ανθισμένες κουτσουπιές με το ρόζ λουλούδι τους.

Την Κυριακὴ των Βαΐων η θεία Λειτουργία με το μοίρασμα της δάφνης (βάγιας), ἄρχισαν οἱ κατανυκτικὲς ακολουθίες της Μ. Εβδομάδας.

Κυριακὴ βράδυ ὥρα 7 η ακολουθία του Νυμφίου με το τροπάριο «Ἰδοὺ ο Νυμφίος ἔρχεται εν τω μέσω της νυκτός».

Ακολουθεῖ η ακολουθία της Μ. Δευτέρας καὶ ἕπεται η ακολουθία της Μ. Τρίτης, με το τροπάριο της Κασιανής «Κύριε η εν πολλαῖς αμαρτίες περιπεσοῦσα γυνή».

Η ακολουθία της Μ. Τετάρτης, την επομένη ακολουθία της Μ. Πέμπτης, των Θείων Παθών του Κυρίου ημών Ιησοῦ Χριστοῦ (ανάμνηση της Σταύρωσης), με το τροπάριο «Σήμερον κρεμάται επὶ ξύλου ο εν ὑδασι την γὴν κρεμάσας».

Το πρωῒ της Μ. Παρασκευής η ακολουθία του Ευχελαίου καὶ στην συνέχεια το στόλισμα του κουβουκλίου του επιταφίου, ἀπὸ κορίτσια συγχωριανών μας, με βιολέτες καὶ γαρύφαλα ἄσπρα, κόκκινα καὶ κίτρινα.

Το απόγευμα 5 μ.μ. της ἰδιας ημέρας η αποκαθήλωση καὶ στη συνέχεια η ἔξοδος ἀπὸ το Ιερὸ του Ιεροῦ επιταφίου, καὶ η εναπόθεσή Του στο ετοιμασμένο καὶ στολισμένο κουβούκλιο.

Με την λήξη της ακολουθίας αυτὴς η προσκύνηση του Ιεροῦ Επιταφίου ἀπὸ το εκκλησίασμα.

Το βράδυ ὥρα 8 μ.μ. η ακολουθία της ταφῆς του Κυρίου Ιησοῦ Χριστοῦ, με τα εγκώμια που ἔψαλον ο Παπανίκος καὶ ο χορὸς των Ιεροψαλτών (καὶ ἔχει πολλοὺς το χωριὸ μας που ασχολούνται με την ιεροψαλτικὴ), καὶ η μικρὴ χορωδία ἀπὸ ομάδα κοριτσιών, που συμμετείχε στα εγκώμια.

Με το πέρας της ακολουθίας αυτῆς, ακολουθεῖ η ἔξοδος του Επιταφίου με πορεία μεταξὺ Ι. Ναοῦ καὶ Νεκροταφείου, με τρισάγιο στην πλευρά αυτὴ για τους νεκροὺς προγόνους μας, που ανεβάζει την συγκίνηση ὅλων μας.

Στη συνέχεια πήρε πορεία προς την πλατεία του χωριού μας, με τρισάγιο πάλι στο μνημείο των πεσόντων καὶ ενώ οἱ καμπάνες της εκκλησίας κτυπούσαν ρυθμικὰ καὶ πένθιμα. Περνώντας ἀπὸ την πλατεία αρχίζει η πορεία επιστροφῆς προς τον Ι. Ναὸ καὶ αφοὺ πλησίασε στο καμπαναριὸ οἱ καμπάνες ἄρχισαν να κτυποὺν συνεχῶς καὶ δυνατά.

Η πομπὴ εισήλθε στο προαύλιο του Ι. Ναοῦ καὶ στάθηκε μπροστὰ στην είσοδο. Εκεῖ ο ιερέας (Παπανίκος) οἱ ιεροψάλτες πίσω ο Επιτάφιος καὶ το εκκλησίασμα.

Η πόρτα του Ι. Ναοῦ εἶναι κλειστὴ καὶ μέσα ο αριστερὸς ψάλτης που παριστάνει τον 'Αδη.

Ο ιερέας καὶ οἱ ιεροψάλτες, απ' ἔξω ἄρχισαν να ψέλνουν το:

«'Αρατε πύλας οἱ ἄρχοντες υμών καὶ επάρθητε πύλαι αιώνιοι καὶ εισελεύσεται ο Βασιλεὺς της δόξης».

Ο ψάλτης που βρίσκεται μέσα απαντά:

«Τίς εστίν ο Βασιλεύς της δόξης»;

Ο παπάς καὶ οἱ ιεροψάλτες απ' ἔξω απαντοὺν:
«Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατός, Κύριος δυνατὸς εν πολέμω, Κύριος των δυνάμεων, αυτὸς εστὶν ο Βασιλεύς της δόξης».

Τ' ανωτέρω επαναλαμβάνονται τρεῖς φορὲς καὶ στην τρίτη φορὰ μόλις ο παπάς επαναλαμβάνει «Αυτὸς εστίν ο Βασιλεὺς της δόξης» δίνει μια κλωτσιὰ, ανοίγει η πόρτα καὶ εισέρχονται στον Ι. Ναὸ. Στην συνέχεια εισὲρχεται το εκκλησίασμα, αφοὺ πρώτα περνάνε κάτω ἀπὸ τον Επιτάφιο, που τον κρατοὺν ψηλὰ 4 νέοι συγχωριανοί μας καὶ συγχρόνως τελειώνουν οἱ κατανυκτικὲς καὶ συγκινητικὲς ακολουθίες της Μ. Εβδομάδας, με συγκινήσεις, που μόνον στο χωριὸ μπορεῖ να τις νιώσει κανεὶς καὶ να δακρύσει συγχρόνως.

Το Σάββατο το βράδυ ὥρα 11 μ.μ. ἄρχισε η ακολουθία της Κυριακῆς του Πάσχα για την Ανάσταση του Χριστού. Στις 11,45' μετὰ το «Δεῦτε λάβετε φως εκ του ανεσπέρου φωτός», εξέρχονται ὅλοι στο προαύλιο του Ι. Ναοῦ καὶ στις 12 ακριβῶς, τα μεσάνυχτα, ο Παπανίκος με την γλυκύτατη φωνή, οἱ ιεροψάλτες καὶ ὅλο το εκκλησίασμα μαζὶ, ψάλλει το «Χριστὸς Ανέστη εκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας...».

Συγχρόνως ἄρχισαν να ρίχνονται κροτίδες, βεγγάλικά, μικρὰ δυναμιτάκια που προκαλοὺν τρομερὸ κρότο, που για αρκετὴ ὥρα κυριαρχούσαν της θείας λειτουργίας.

Σ' αυτὸ το σημείο θα ἤθελα να κάνω ἀπὸ τώρα μια ἔκκληση. Δεν συμφωνῶ να μην ρίχνονται οἱ διάφορες κροτίδες, ὁμως θα ἦταν καλύτερα να ρίχνονται στην μάντρα κάτω, καὶ πίσω ἀπὸ το Ιερό, ἔτσι θα αποφεύγονται οἱ ζημιὲς που γίνονται κάτω δεξιὰ ἀπὸ το προαύλιο, σε χῶρο παρακείμενης οικίας καὶ κήπο καὶ συγχρόνως να εἶναι μειωμένος ο φόβος μερικῶν ατόμων που η ευαισθησία των υποφέρει. Νομίζω ὅτι εἶναι δίκαιη η παρατήρησή μου καὶ θα τηρηθεῖ ἀπὸ την επομένη χρονιά.

Στην συνέχεια εισέρχονται ὅλοι στον Ι. Ναὸ ὁπου συνεχίζεται η θειαλειτουργία της Αναστάσεως του Κυρίου ημών Ιησοῦ Χριστοῦ, μέχρι στις 2 τα μεσάνυχτα.

Μετὰ ὅλοι οἱ συγχωριανοί μας ἔφυγαν για τα σπίτια τους ὁπου τους περιμένει η σπόλαυση της νόστιμης μαγειρίτσας καὶ το τσούγκρισμα των κόκκινων αυγῶν καὶ ανταλλάσοντας ευτὲς «Χριστὸς Ανέστη».

Την Κυριακὴ του Πάσχα το πρωῒ ἄρχισαν οἱ ετοιμασίες για το ψήσιμο του κατσικιού, ἄλλων στη σούβλα καὶ ἄλλων στο φούρνο, κατὰ το μεσημέρι ὅλοι στο Πασχαλιάτικο τραπέζι.

Το απόγευμα της Κυριακῆς του Πάσχα, στις 6 μ.μ. στο προαύλιο του Ι. Ναού ἔγινε ο Εσπερινὸς, ἢ ὅπως συνηθίζεται να λέγεται η ακολουθία της «Αγάπης».

Μετὰ το τέλος του Εσπερινοῦ, αρχίζει το προσκύνημα της εικόνας της Αναστάσεως που κρατὰ ο Παπάς, πρώτα οἱ ἄνδρες, οἱ οποῖοι στην συνέχεια κάθονται ο ένας μετὰ τον ἄλλον καὶ ακολουθεῖ η ανταλλαγὴ χειραψίας ἀπὸ ὅλους μεταξύ των, σχηματίζοντας μία μεγάλη σειρά. Μετὰ ἄρχισε το προσκύνημα ἀπὸ τις γυναῖκες, οἱ ἄνδρες ὁμως διαλύθηκαν καὶ ἔτσι δεν αντηλλάγησαν χειραψίες με τις γυναῖκες. Νομίζω για να εἶναι ολοκληρωμένο το ἔθιμο πρέπει να περιμένουν οἱ ἄνδρες καὶ τις γυναῖκες, για να διατηρηθεῖ ολοκληρωμένη η παράδοση αυτή.

Τη Δευτέρα του Πάσχα, γιορτὴ του Αγίου Γεωργίου, το πρωῒ θεία λειτουργία στον Ι. Ναὸ καὶ το απόγευμα επακολούθησε η επίσκεψη, ἀπὸ μερικὲς παρέες στα σπίτια ολίγων Γιώργηδων που γιόρταζαν. Την Τρίτη του Πάσχα ἔγινε θεία λειτουργία στο παρεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννου, καὶ την Παρασκευὴ μετὰ το Πάσχα θεία λειτουργία στο παρεκκλήσιο του Αγίου Νικολάου στα Καλαθεῖκα, που εἶναι καὶ η γιορτὴ της ζωοδόχου Πηγῆς.

'Ετσι τέλειωσαν καὶ οἱ γιορτὲς του Πάσχα. Εἶναι αλήθεια ὅτι ο καιρὸς ἦταν καλός, ηλιόλουστος ἀπὸ πριν του Λαζάρου, μέχρι το μεσημέρι της Τρίτης του Πάσχα καὶ αυτὸ αποζημίωσε με το παραπάνω ὅλους τους χωριανούς μας καὶ επισκέπτες.

Εὐχομαι «Χριστὸς Ανέστη — Χρόνια Πολλὰ καὶ του χρόνου περισσότεροι στο χωριό μας.

Κ.Μ.

☆ ★ ☆

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Χριστὸς Ανέστη! Νέοι γέροι καὶ κόρες,
'Ολοι, μικροὶ μεγάλοι, ετοιμαστῆτε·
Μέσα στις εκκλησιές τες δαφνοφόρες.
Με το φως της χαρᾶς συμμαζωχτῆτε·
Ανοίξτε αγκαλιές ειρηνοφόρες.
Ομπροστὰ στους Αγίους καὶ φιληθεῖτε·
Φιληθεῖτε γλυκὰ, χείλη με χείλη,
Πέστε Χριστὸς Ανέστη, εχθροί καὶ φίλοι.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

☞ Συνέχεια ἀπὸ την σελ. 1

σθεὶ καὶ βοηθήσει, οἱ Κοινωνίες θα βαδίσουν ομαλὰ σε σωστὸ δρόμο, διαφορετικὰ μας περιμένει ο γκρεμός.

Κ. Μ.

ΜΙΑ ΜΑΝΑ

Στην τάβλα μερακλώνουνται, βαρὺ τραγούδι αρχίζουν για την Κυρά - Βασιλικὴ, για την Κυρά - Φροσύνη. Και για την Πενταγιώτισσα τις πίπιζες βουρλίζουν. Δεν γίνεται λεβέντικος χορὸς χωρὶς εκείνη!

Μα για τη δόλια Μάνα μου, που πάει με το Βαγγέλιο κι' ολοχρονὶς παιδεύεται το τσούρμο της να θρέψει, ας εἶναι αντίκα του χωριού καὶ του σπιτιού θεμέλιο, κανένας δεν τραγούδησε, κανεὶς δε θα χορέψει!

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Με το σύνθημά μας «Δῶστε αἷμα» καλοῦμε ὅσους Νεχωρίτες μποροὺν —καὶ μπορούμε πολλοί— νὰ προσφέρουν αἷμα στην Τράπεζά μας που ἔχουμε ανοίξει στο Νοσοκομεῖο Παίδων «Αγλαΐα Κυριακού».

Η Τράπεζα Αἵματος λειτουργεὶ πρωί καὶ απόγευμα.

Ελπίζουμε ὅτι αυτὴ η ἔκληση θα τύχει ανταποκρίσεως, διότι ὅλες οἱ προηγούμενες εκκλήσεις δεν ἐτυχον ανταποκρίσεως, οὔτε ἀπὸ ἕναν.

ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ

* Κατόπιν ενεργειών του συμπατριώτου μας κ. Αλέκου Φλώρου, το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε την χορήγηση ποσού τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) δρχ., ως έκτακτη Οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη αναγκών της Κοινότητάς μας βάσει της υπ' αριθμ. 17035) 13.4.1994 απόφασης του υπουργού κ. Α. Τσοχατζόπουλου.

* Βάσει του από 10.2.1994 εγγράφου που απέστειλε ο Πρόεδρος του προηγουμένου Δ.Σ. κ. Γεώργιος Φλώρος προς το ΥΠΕΧΩΔΕ, για να χαρακτηρισθεί Εθνική η 24η Επαρχιακή οδός, το ΥΠΕΧΩΔΕ — Ειδική Γραμματεία Δημ. Έργων —Ειδική Υπηρ. Δημ. Έργων —Οδικών Σηράγγων και Υπογ. Έργων— Τμήμα Μελετών —Κατασκευών με το υπ' αριθ. 350) ΚΕ720) 2.3.94 εγγράφου προς ΔΜΕΟ) 8 αναφέρει τα εξής:

ΘΕΜΑ: Αναβάθμιση 24ης επαρχιακής οδού — Αίτημα τοπικού φορέα.

ΣΧΕΤ.: (α) Επιστολή Συλλόγου Νεοχωριτών Ναυπακτίας 10 2.1994.

(β) ΕΥΔΕ) ΟΣΥΕ) 2185) ΚΕ 7145) 23.11.93 απόφ. Αν. — Υ ΠΕΧΩΔΕ.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα την άνω (α) Σχετ. με την οποία προβάλεται το αίτημα των κατοίκων της περιοχής να χαρακτηρισθεί Εθνική η 24η επαρχιακή οδός Ναυπάκτου — Πλατάνου — Αγ. Δημητρίου — Νεοχωρίου — Αράχωβας — Δομνίστας — Καρπενησίου.

Η υπηρεσία μας συνηγορεί για το υπ' όψιν αίτημα και έχει ήδη πολλάκις υπογραμμίσει την σημασία και την ανάγκη αναβάθμισης του άξονα Πατρών—Ναυπάκτου — Έργα Ευήνου — Καρπενησίου — Καρδίτσας στον οποίο εντάσσεται η υπ' όψιν 24η επαρχ. οδός. Ειδικότερα παρατηρούμε:

Α. Ο. υπ' όψιν όξονας είναι τώρα υλοποιημένος λόγω αφ' ενός των έργων Ευήνου (στα πλαίσια των οποίων γίνεται βελτίωση και αναβάθμιση του εντός Αιτωλ) νίας τμήματος) και αφ' ετέρου των έργων στις Ράχες Τυμφρηστού (Σήραγγα και Προσπελάσσεις ,για το τμήμα Ευρυτανίας) .

Β. Έχει ήδη γίνει ένα σημαντικό βήμα με την έγκριση πίστωσης 1.000.000.000 δρχ. (με την (Β) Σσετ. απόφ. Αν. ΥΠΕΧΩΔΕ) και την προώθηση της δημοπρασίας για βελτίωση και κατασκευή κατά τμήματα της υπ' όψιν 24ης επαρχιακής οδού Ναυπάκτου — Αγ. Δημητρίου — Ψηλός Σταυρός, στο τμήμα Νεοχώρι — Αράχωβα — Ψηλός Σταυρός.

Σημειώνουμε ότι στο σκεπτικό της άνω (β) ΣΧΕΤ. γίνεται μνεία της ανάγκης βελτίωσης της υπ' όψιν 24ης επαρχιακής οδού ως τμήματος του άξονα Πατρών — Ναυπάκτου — Καρπενησίου — Καρδίτσας.

Κατόπιν αυτών παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Ο Προϊστάμενος ΕΥΔΕ) ΟΣΥΕ
Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ
Πολ. Μηχ. Δ) ντής Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
1) Γραφ. κ. Αν. ΥΠΕΧΩΔΕ.
2) Σύλλογο Νεοχωριτών, Σειρήνων 33, 16231 — ΒΥΡΩΝΑ — ΑΘΗΝΑ.

Τα ανωτέρω τα καταγράφουμε στον «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» για να ενημερωθούν πλήρως όλοι οι χωριανοί μας.

Εδώ πρέπει να τονήσουμε, ότι είχαν προηγηθεί και από το 1993 ενέργειες συγχωριανού μας, για τον χαρακτηρισμό της 24ης οδού ως Εθνικής.

* Στις 18 Μαΐου, τα μέλη του Δ.Σ. κ. Κ. Μάντης και Κ. Μάλλιος, επισκέφθησαν τον κ. Νέγκα Δ) ντή της ΕΛΠΑ, που προγραμματίζει το αγωνιστικό μέρος του «RALLY ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ», και που στις 31 Μαΐου, θα περάσει μετά τη Δομνίστα, από το Νεχώρι — Αράχωβα — Κλεπά κ.λπ.

Η επίσκεψή μας είχε σκοπό να επισημάνει τις καταστροφές που προκαλούν τα αγωνιστικά αυτοκίνητα του RALLY, και να τονίσουμε ότι οι φθορές που προκαλούνται στο οδόστρωμα του οδικού τμήματος από Ψηλό Σταυρό — Νεχώρι — Αράχωβα, πρέπει να αποκαθίστανται αμέσως, είτε από τη Νομαρχία Αιτωλ) νίας ή από την ίδια την ΕΛΠΑ, διότι τα προηγούμενα δύο χρόνια που πέρασαν από την περιοχή μας είχαν προξενήσει μεγάλες ζημιές, χωρίς να αποκατασταθούν από καμιά υπηρεσία.

Ο Δ) ντής της ΕΛΠΑ κ. Νέγκας μας διαβεβαίωσε ότι μετά τη λήξη του αγώνος αυτού, επιτροπή από ειδικούς της ΕΛΠΑ και αρμόδιο τεχνικό της Νομαρχίας θα περάσουν από το οδικό δίκτυο του χωριού μας (που μας ενδιαφέρει) και οι φθορές που θα επισημανθούν θα αποκατασταθούν είτε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Νομαρχίας Αιτωλ) νίας, είτε από ιδιωτικά μηχανήματα της ΕΛΠΑ. Ελπίζουμε ότι η διαβεβαίωση αυτή του Διευθυντού της ΕΛΠΑ θα τηρηθεί και όταν θα έχει κυκλοφορήσει το φύλλο μας «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» θα έχουν αποκατασταθεί οι φθορές.

Επίσης ο πρόεδρος της Κοινότητάς μας κ. Σ. Χολέβας απέστειλε στην ΕΛΠΑ το κάτωθι έγγραφο:

Κοινότης
ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ — Ναυπακτίας
ΝΕΟΧΩΡΙΟ 28.4.94

Προς
Την ΕΛΠΑ — Αμερικής 6
ΑΘΗΝΑ

κ. Διευθυντά,

Κάθε χρόνο τόσο με τις δοκιμαστικές διαδρομές, όσο και με τον κανονικό αγώνα προκαλούνται στο οδόστρωμα και στον οδικό άξονα, σύνορα Νεοχωρίου — γέφυρα Αράχωβας, φθορές.

Επειδή κάτοικοι κοινότητάς μας και επισκέπτες συγχωριανοί μας διαμαρτύρονται έντονα και εκφράζουν την αγανάκτησή τους για αμέλειά σας και εγκατάλειψη του παραπάνω άξονα:

Σας παρακαλούμε όπως μας διαβεβαιώσετε ότι θα υπάρχει μηχάνημα αυθημερόν για αποκατάσταση των ζημιών, διότι σε λίγες ημέρες, εν όψει των Ευρωεκλογών θα υπάρξει μετακίνηση ψηφοφόρων προς το χωριό.

Σε διαφορετική περίπτωση αναξέλεγκτοι κάτοικοι κοινότητάς μας ίσως προβούν σε ενέργειες οι οποίες θα προκαλέσουν και ακύρωση των αγώνων στην περιοχή μας.

Ο Πρόεδρος
Σ. ΧΟΛΕΒΑΣ

Σχετικό έγγραφο έστειλε στην ΕΛΠΑ και η Ο.ΣΥ.Ν. (Ομοσπονδία Συλλόγων Ναυπακτίας) που τονίζει την ανάγκη αμέσου αποκατάστασης των φθορών στο ως άνω οδικό δίκτυο που αναφέρουμε.

* Ο Έρανος αγάπης που έγινε τον περασμένο Αύγουστο 1993, στις Ενορίες της Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου έχει ως εξής: Στην Θ' περιφέρεια Κλεπαΐδος, που υπάγεται και το χωριό μας.

Αράχωβα — Αγιος Νικόλαος δρχ. 10.500.
Δενδροχώριο — Κοίμησης Θεοτόκου —
Κλεπά — Παμ. Ταξιάρχαι δρχ. 11.000.
Κλεπά — Άγιος Γεώργιος —
Κρυονέρια — Άγιος Γεώργιος δρχ. 15.000.
Λειβαδάκιο — Κοιμ. Θεοτόκου δρχ. 3.000.
Νεοχώριο — Κοιμ. Θεοτόκου δρχ. 30.000.
Περδικόβρυση — Αγ. Γεώργιος δρχ. 15.000.

Αναδημοσίευση από το περιοδικό «ΝΑΥΣ» της Ι. Μητροπόλεως Ναυπάκτου, τεύχος Ιουλίου — Αυγούστου — Σεπτεμβρίου 1993.

* Στις 17 Απριλίου 1994 έγινε η Γενική Συνέλευση της Ο.ΣΥ.Ν.

Αφού ο πρόεδρος και το Εποπτικό Συμβούλιο ανέλυσαν αναλυτικά το έργο του Δ.Σ. στην διετία 1992—1993, έγιναν οι Αρχαιρεσίες από τις οποίες έξελέγη το κάτωθι Διοικητικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μούρτος Γεράσιμος.
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μακρυγιάννης Ντίνος.
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σερέτης Κων) νος.
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Χασάνης Ιωάννης.
Β' ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Σπηλιώτης Χρήστος.
ΈΦΟΡΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ: Λαντζής Γεώργιος.
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Γωγούσης Γεώργιος.
ΤΑΜΙΑΣ: Σκουφής Νικόλαος.
Β' ΤΑΜΙΑΣ: Μάντης Κων) νος.
ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ: Κατσιγιάννη Μαρία.
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Παπαδόπουλος Δημήτριος.

* Ο Νομάρχης Αιτωλ) νίας κ. Σταφυλάς με απόφασή του ορίζει τις κάτωθι ημέρες και ώρες που θα δέχεται, ήτοι:

α) Το κοινό κάθε Δευτέρα — Τετάρτη και Παρασκευή, από 8—10 π.μ.

β) Τους Δημάρχους, Προέδρους Κοινοτήτων και Νομαρχιακούς Συμβούλους, κάθε Πέμπτη 10—13 μ.μ.

γ) ....

δ) Τις υπόλοιπες ημέρες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στους συνεργάτες του γραφείου του κ. Νομάρχου.

Την τρίτη Τρίτη κάθε μήνα, στο Δημαρχείο Ναυπάκτου και από ώρα 11 π.μ.

* Ο κ. Αλέκος Φλώρος δώρησε για τη βιβλιοθήκη του Συλλόγου μας ένα πολυσέλιδο τόμο με περιλήψεις και αποσπάσματα, φωτοτυπημένες επιστολές, δημοσιεύματα εφημερίδων, τόσο τοπικών της Αιτωλ) νίας, όσο και του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», σχετικά με τη δράση του, που αφορούν:

1) Έργα που έγιναν στο Νεοχώριο, 2) Την προτομή του δάσκαλου Παπανικολάου, 3) Την Φιλοδασική Ένωση Νεοχωρίου 4) Εκδηλώσεις των Συλλόγων Νεοχωριτών Αθήνας και Αμερικής, 5) Υγειονομικό Σταθμό και Ειρηνοδικείου Πλατάνου — Χώμορης Ναυπακτίας, και Αυτοκινητοδρόμου — Περίστας — Καστανιάς — Νεοχωρίου και 6) Κατοχική περίοδο στην Ορεινή Ναυπακτία (1943—44) και τα πρώτα Μετακατοχικά χρόνια. Επίσης εκ των υστέρων μας δώρησε και άλλους 3 τόμους. Ο μεν πρώτος τόμος περιέχει έγγραφα και δημοσιεύματα εφημερίδων σχετικά με τις διώξεις την απόλυσή του, την εκτόπισίν του από το καθεστώς της δικτατορίας της 21ης Απριλίου 1967, ως επίσης μελέτες και άρθρα που δημοσιεύτηκαν την περίοδο της δικτατορίας και έγγραφα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Αστυνομικών αρχών, σχετικά με την δίωξίν του.

Ο Τρίτος τόμος περιέχει περιλήψεις και περικοπές εγγράφων πρακτικών και δημοσιεύσεις εφημερίδων που έχουν σχέσει με την δραστηριότητά του α) ως Εισαγγελέως και β) στον Κοινωνικό τομέα στις πόλεις που υπηρέτησε σαν δικαστικός στη Ρόδο, Καρδίτσα, Βόλο, Ηράκλειο Κρήτης, Κοζάνη, Κατερίνη, Τρικάλων κ.λπ.

Αξίζουν συγχαρητήρια στον συμπατριώτη μας κ. Αλέκο Φλώρο για το έργο του αυτό. Είναι πραγματικά ένα αξιόλογο έργο για την ιστορία του Νεοχωρίου και ιδιαίτερα, όχι μονον για την παρούσα γενιά, αλλά και για τις μέλουσες, που θα θελήσουν να πληροφορηθούν για όλα τα ως άνω θέματα που καταγράφονται μέσα σ' αυτό το βιβλίο.

* Στη Γενική Συνέλευση της Παναιτωλοακαρνανικής Συνομοσπονδίας (ΠΑΝ.ΣΥΝ) που έγινε στις 15.5.94 εκλέχτηκαν τα νέα Διοικητικά όργανα τα οποία και συγκροτήθηκαν σε σώμα στις 19.5.94 ως εξής:

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος, ΑΛΕΚΟΣ ΣΑΒΒΑΣ, Χρυσοβίτσα Ξηρομέρου.
Α' Αντιπρόεδρος, ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Παραβόλα Τριχωνίδας.
Β' Αντιπρόεδρος, ΚΩΣΤΑΣ ΣΕΡΕΤΗΣ, Ελευθέριανη Ναυπακτίας.
Γεν. Γραμματέας, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, Καλλιθέα Τριχωνίδας.
Αναπλ. Γραμματέας, ΚΩΣΤΑΣ ΔΡΟΥΓΑΣ, Αμοργιανοί Βάλτου.
Οργαν. Γραμματέας, ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ, Φλωριάδα Βάλτου.
Ταμίας, ΣΠΥΡΟΣ ΤΡΙΛΙΒΑΣ, Αστακός Ξηρομέρου.
Έφορος Εκδόσεων, ΝΙΚΟΣ ΣΚΟΥΦΗΣ, Πλάτανος Ναυπακτίας.
Μέλη, ΝΙΚΟΣ ΦΡΑΓΚΑΘΟΥΛΑΣ, Λουτρό Βάλτου.
ΝΙΚΟΣ ΜΗΤΣΗΣ, Αρχοντοχώρι Ξηρομέρου,
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Σπαρτιά Τριχωνίδας.

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος, ΜΑΚΗΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ, Ανοιξιάτικο Βάλτου.
Αντιπρόεδρος, ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΒΑΣΙΛΗΣ, Σπαρτιά Τριχωνίδος.
Γραμματέας, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΥΦΙΑΤΗΣ, Αετός Ξηρομέρου.
Μέλη, ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΑΠΠΑΣ, Παλαιόπυργο Ναυπακτίας.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΘΗΤΟΣ, Καλλιθέα Τριχωνίδας.

Συνδρομές

☞ Συνέχεια από την σελ. 2

την υποχρέωση να αφιερώσουμε λίγο πολύτιμο χώρο στην εφημερίδα «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ».

Η μη δημοσίευση ήταν εκ παραδρομής παράλειψη, λόγω της παραλαβής της Διοίκησης του νέου Δ.Σ. από το παλαιό κατά τον χρόνο εκείνο.

Αναγνωρίζουμε την παράλειψη και ζητάμε συγνώμη, συγχρόνως θέλουμε να τονίσουμε, ότι τιμάμε όλους τους Νεχωρίτες εξ ίσου, και όχι διαφορετικά τον έναν από τον άλλον. Εξ άλλου υπάρχει ιστορία πάνω σ' αυτό στον Σύλλογό μας, τα λάθη και οι παραλείψεις είναι ανθρώπινες και πάντοτε φροντίζουμε στο «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», να μας ενημερώνουν για κοινωνικά θέματα. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι, έστω και αργά, να τονίσουμε ότι λυπηθήκαμε όλοι όταν πληροφορηθήκαμε τον θάνατο του Μπάρμπα - Γιάννη (δεν είναι σχήμα λόγου) και πρέπει να παραδεχθούμε ότι ο αείμνηστος Μπαρμπα - Γιάννης ήταν ένας αγνός και καλοκάγαθος συγχωριανός μας, η δε προσωπική - κοινωνική προσφορά του αξίζει να τονιστεί και ιδιαίτερα σ' έναν τομέα πολύ δύσκολο και απαραίτητο στο χωριό μας, που ήταν συγκινητική και ανιδιοτελής η προσφορά αυτή.

Ελπίζουμε ότι η σύζυγός του, ο γιός του, και τα εγγόνια του, θα μας αναγνωρίσουν τη μη εσκεμμένη και εκ παραδρομής παράλειψη αυτή.

ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Κ. ΜΑΝΤΗΣ
Κ. ΜΑΛΛΙΟΣ
ΚΙΚΗ ΦΟΥΡΛΑ
Ν. ΖΑΡΚΑΔΑΣ
Β. ΚΑΛΛΙΑ
ΧΡ. ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ
Κ. ΣΑΛΤΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΑΛΙΕΣ

Ο γέροντας ήτανε ανάστατος.

Απ' το πρωί, που έδωκ' ο Θεὸς τη μέρα, γυρόφερνε απὸ δώ, ψαχούλευε απὸ κει. Δεν έλεγε να ησυχάσει.

—Τί διάολο να το 'καμι η στρίγλα; έλεγε και ξανάλεγε. Κοίταξε πάνω στο τζάκι, έψαξε στην παραθύρα, που ήτανε στο παραγώνι δίπλα κι απίθωνε κάτι πρόχειρα. Τίποτα!

— Τί το 'καμις, μουρὴ διαολόγρια;

— Τίπουτα!... Τί να του κάμου ιγώ!... Φουμάρω ιγώ μαθέ;

— Του ξέρου απ' δε φουμάρ'ς, αλλὰ κι δεν αφήνεις τίπουτα σι νια μιριά. Ούλα τ' ανακατώνεις, είπε αφρίζοντας ο γέροντας απὸ θυμό.

Λόγο στο λόγο, κουβέντα στην κουβέντα, τα «χόντρυναν».

— 'Οχι ισὺ του πέταξις...

— Δεν είσι στα καλά σ'...

— Ιγώ δεν είμι στα καλά μ'.. Στάκα να ιδείς... Και της τραβάει ένα μπερτάκι.

— Τήρα, μουρέ, κι στου κατώι, μην τ' άφ'κις ικεὶ π' πιλέκαϊς του τσαπουστήλι, συμβούλεψε η μαυρόγρια ισιάζοντας τη σκέπη της, που στράβωσε απὸ 'να κατακέφαλο.

— Του τσαπουστήλι ε... Σι πήρι ου δαίμουνας, σι πήρι. Του τσαπουστήλι... Αμ θα του τσακίσου απ' αουπάνι σ'.

'Ηταν ο γερο Μπάιας ,που μάλωνε με τη γριά του, γιατ' έχασε το τσιμπούκι του.

Κατέβηκε στο κατώι. 'Εψαξε εκεί, που πελεκούσε τ' αγριόξυλο, ανακάτεψε τα πελεκούδια... Τίποτα.

Κοίταξε εκεὶ που 'βανε τα εργαλεία του, μήπως τ' απίθωσε εκεὶ αφήνοντας τη ράσπα. Ούτε εκεὶ τσιμπούκι.

Ανέβηκε στο σπίτι οργισμένος τρίδιπλα.

— Τί το 'καμες στριγλόγρια; Γιατὶ του πέταξις; Και δώσ' του καινούργιο μερεμέτι.

— Τήρα, χ'στιανέ μ', να ιδεὶς τι το 'καμις κι άσε μι στ'ν κακουμοιριά μ'. Μπα σι καλό σ'!...

Ο γέροντας ανακάτωσε ξανὰ την παραθύρα, έψαξε στο πατατούκο του, κοίταξε μες την καπνοσακούλα για πολλο στὴ φορά.

'Ανοιξε η γης και το κατάπιε! Ξέσπασε και πάλι στη γριά.

— Ισὺ του πέταξις, έλεγε και ξανάλεγε και όπου την έβρισκε μπροστά του, της έδινε κι ένα χορό.

Και αυτὴ κατέφυγε στο ύστατο όπλο των αδύναμων, στο κλάμα και στην κατάρα.

— 'Επ να σ' πέσει του ξηρόχιρου σ'! Να το 'τρωε κακὸς σαπίτ'ς!... Και όσο καταριόταν η γριὰ, τόσο αγρίενε ο γέροντας.

Κράτησε πολὺ αυτὸ το πανηγύρι. Κι όσο η ώρα μάζωνε κι ο γέρος ήθελε να φουμάρει, τόσο γινότανε έξω φρενών.

Ο γιὸς τους, που θα 'μπαινε στη μέση, ήτανε στο λόγο.

Πήγε να βγάλει φούρκες.

Κάποια στιγμὴ έρραξε κατάκοπος και καταϊδρωμένος με δυο παλούκια σταυρωτά στους ώμους.

'Ακουσε φωνές απὸ το σπίτι.

— Τί γίνεται, αναρωτήθηκε. Με ποιὸν να τα 'χουν τα γερόντια; Και έβαλε αυτί.

'Ομως δεν άκουγε κανέναν άλλο.

'Ακουγε πότε τη γριὰ να καταριέται και να «χλίβεται» και πότε το γέροντα να διαβολοστέλνει.

Τάχυνε το βήμα να φτάσει μια ώρα γρηγορότερα.

Σαν έφτασε στο σπίτι, πετάει τα παλούκια στην αυλή και μπαίνει μέσα σίφουνας.

Βρίσκει «αρμάθα» τους γερόντους.

— Τί γίνεται, μωρέ; Τί πάθατε;

— Μι σκότουσι' π' να μην τουν έβρ' ου χρόνους, χλουπαθήθηκε η γριά, που βρήκε άνθρωπο να πει τον πόνο της.

— Παλάβωσες, ορέ πατέρα; Τί σου 'φτεξε η μαυρόγρια και την βαρείς;

— Μ' πέταξι του τσ'μπούκι η στρίγλα, διαμαρτυρήθηκε ο γέροντας.

Ο γιὸς τους έμεινε κατάπληκτος με ανοιχτὸ το στόμα κοιτάζοντας το γέροντα κατάματα.

— Ποιὸ τσ'μπούκι, ορέ πατέρα; Κι αυτὸ που έ'εις στου στόμα, τί είνι!... 'Οχι άλλο! Σκότωσις τ' μαυρόγρια για του δίχου τίποτα.

Κάν' έτσι ο γέροντας και φέρνει το χέρι ασυναίσθητα στο στόμα.

Το τσιμπούκι, που γύρευε απ' το πρωῒ, ήτανε κρεμασμένο εκεὶ στα δόντια.

'Ενιωσε όλο το άδικο να τον βαραίνει, μα που να το παραδεχτεί! Τον άφηνε η περηφάνεια και ο ...ανδρισμός;

Και βρήκε τη δικαιολογία.

Καλὰ, ιγὼ δεν τον 'γλεπα, γιατὶ του σκέπαζι η μύτη μ'!... Αυτήνη στραβουμάρα είχι να του ιδεὶ, απ' του είχι κι καρσί;

π. μ.

Η ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

'Ηταν γνωστὴ η αίθουσα στον κ. Πετρόπουλο.

Ξανάχε ζήσει ετούτες τις στιγμές, μ' απ' άλλη θέση και με διαφορετικὰ αισθήματα.

Τότε βρισκόταν στην πλατεία, εκεὶ που τώρα οι νεαροὶ κι οι νεαρές με το πλατὺ χαμόγελο στα χείλη και τη χαρὰ ζωγραφιστὴ στα πρόσωπά τους προσμένουν ανυπόμονα την ώρα τη μεγάλη.

Τότε, στα 25 χρόνια του, όλο ορμὴ και δύναμη, όπως ετούτα τα παιδιά, έτοιμος να πετάξει στον ανοιχτὸ ορίζοντα του χρέους.

Μεσόκοπος πια σήμερα, φτασμένος στον τομέα του, γεμάτος πείρα και σοφία απ' τη ζωή, κάθεται στα δεξιὰ τα θεωρεία προσμένοντας πάλι τη μεγάλη ώρα.

Ο γιὸς του βρίσκεται ανάμεσα στους νέους της πλατείας, που ήρθαν να δώσουνε τον όρκο του νέου επιστήμονα.

Νάτος, εκεὶ στην τέταρτη σειρά, στο τρίτο κάθισμα, αριστερὰ με το πλατὺ χαμόγελο.

Κάποιες φορές γυρίζει να κου βεντιάσει τάχα με το φίλο του, που είναι ακριβώς στο πίσω κάθισμα, μα πλειότερο να ρίξει κάποιες κρυφές ματιές στο θεωρείο του κύριου Πετρόπουλου.

Χαμογελὰ με γόημα στους δύο γονείς του ,ποὺ τον καμαρώνουν. Πόσα αλήθεια θέλει να τους πει με κείνο το χαμόγελο!

Θέλει να τους ευχαριστήσει, να τους εκφράσει την ευγνωμοσύνη του, που δεν εκφράζεται με λόγια, για όσα έκαναν γι' αυτόν. Να τους βεβαιώσει, πως, όπως ως τα σήμερα οι κόποι και οι αγωνίες τους δεν πήγανε χαμένοι, έτσι και απὸ δω και μπρὸς ως επιστήμονας και ενεργὸ της κοινωνίας μέλος δε θα τους διαψεύσει.

Και καμαρώνει ο κ. Πετρόπουλος. Και καμαρώνει, που πήραν σάρκα και οστὰ τα όνειρα, που έκανε γι' αυτόν.

Και πλημμυρίζει η ψυχή του απὸ συγκίνηση.

Νιώθ' ένα κόμπο στο λαιμὸ και κάψιμο στα μάτια.

Γυρίζει το κεφάλι προς την ιστορημένη οροφὴ της αίθουσας να απολαύσει τάχα τις τοιχογραφίες, μα πιο πολὺ να κρύψει κάποιο δάκρυ, που κύλησε στην άκρη των ματιών του.

Στην οροφὴ οι ίδιες παραστάσεις και ο διάκοσμος ο ίδιος. Τα χρώματά τους όμως κάπως ζωηρότερα. Αιτία; Η τελευταία αναπαλαίωση της αίθουσας.

Κι αγάλι - αγάλι και δίχως να το καταλάβει ο νους του τον φέρνει σ' άλλους καιρούς, σε άλλους χρόνους.

Βλέπεις, η σκέψη δε γνωρίζει σύνορα ούτε τοπικά, μα ούτε χρονικά. Είναι εκείνο το πουλί, που δεν το φυλακίζει τίποτα.

'Ετσι και τώρα. Με ένα μαγικὸ φτερούγισμα γύρισε πίσω καμιὰ τριανταριὰ, ίσως και παραπάνω, χρόνια, στον ίδιο πάντα χώρο. Στην αίθουσα των Τελετών του Πανεπιστημίου για την ορκωμοσία.

Και νάτος, στην πλατεία, στην ίδια εκείνη θέση, που κάθεται το χαμογελαστὸ παιδί.

Φρεσκομπερμπιρισμένος —ο κυρ Στρατής εξάντλησε την τέχνη και τις ιστορίες του ώσπου να τον κουρέψει— με μπόλικη μπριγιαντίνη στα μαλλιά, κατὰ που το πρόσταζε η μόδα.

Την παρακολουσθούσε, βέβαια τη μόδα όπου την έφτανε οικονομικά.

«Αλὰ πουέτα» κούρεμα, χωρίστρα με το ράμμα... Μα απὸ κει και κάτω τα πράγματα δυσκόλευαν, ακρίβαιναν, πες το σωστότερα.

Φορεὶ καλοσιδερωμένο παντελόνι και ένα παράταιρο σακάκι. Σήμερα —το θέλει άλλωστε και η περίσταση— έχει φορέσει την κλαρωτὴ γραβάτα του, δώρο απ' την Αμερικὴ σταλμένο με το λευκὸ πουκάμισό του.

Τον σφύγγει λίγο στο λαιμό, γιατὶ δεν είναι στα μέτρα τα δικά του. Φαίνεται πως ο προκάτοχός του ήταν κομμάτι πιο αδύνατος. Θα κάμει ακόμα λίγη υπομονή, όσο να πιάσει τα πρώτα χρήματα στα χέρια του και τότε... Τότε θα τρέξει και θα πάρει εκείνο το ριγέ το λουλακὶ πουκάμισο που «ζαχαρώνει» στη βιτρίνα. Το 'χει τάξει στον εαυτό του.

Γύρω πολλοὶ συμφοιτητές— συνάδελφοί του πες τους τώρα— συνομιλοὺν, χασκογελοὺν, πειράζονται.

Στα θεωρεία, δεξιὰ κι αριστερὰ κύριοι και κυρίες μέσα στα γιορτινά τους.

Είναι οι γονεὶς των νέων επιστημόνων με την ικανοποίηση στα μάτια.

Γυρίζει τα μάτια γύρω. Κόσμος πολύς. Κανεὶς όμως δικός του. Ούτε γονείς, μήτ' αδελφοί. Μα σίγουρα η σκέψη τους τον συνοδεύουνε απ' το χωριό. Η σκέψη κι η ευχή τους.

Στου σακακιού τη μέσα τσέπη, στο μέρος της καρδιάς έχει το γράμμα, που έλαβε απ' τον πατέρα του, όταν του γνώρισε πως τέλειωσε μ' επιτυχία τις σπουδές του.

Λιγόλογο το γράμμα, μα φορτωμένο ευθύνη.

«Παιδί μου,
Ας είναι ευλογημένος ο Θεός, που μας βοήθησε να τελειώσεις. Κοίταξε να γίνεις άνθρωπος ωφέλιμος στην κοινωνία.

Υπάρχει, γιέ μου, στους ανθρώπους περίσσια δυστυχία. Βάλε σκοπὸ να απαλύνεις, όσο μπορεὶς τον πόνο τους. Η μάνα σου κι εγὼ είμαστε περήφανοι για σένα.

Να έχεις την ευχή μας»!

... ...

'Εβαλε το χέρι στου σακακιού τη μέσα τσέπη και χάϊδεψε το γράμμα.

'Ολοι οι δικοί του άνθρωποι ήτανε συγκεντρωμένοι σ' εκείνο εκεὶ το φάκελο. Το έπιασε με τρυφερότητα.

Του φάνηκε σαν να 'πιανε τα ροζιασμένα χέρια των γονιών του. Πώς ήθελε να βρίσκονται κι αυτοὶ εκεὶ εκείνη τη στιγμὴ, να καμαρώσουνε τους κόπους τους, να δώσει σ' αυτοὺς τον όρκο του.

Στο μεταξὺ η τελετὴ είχε αρχίσει.

Τραγούδησε η χορωδία, ειπώθηκαν οι καθιερωμένοι λόγοι κι ο πρύτανης κάλεσε τους νέους επιστήμονες «να εγερθοὺν και να υψώσουνε τη δεξιά».

Γύρισε για άλλη μια φορὰ τα μάτια γύρω. Κανεὶς εκεὶ δικός του, γνωστὸς κανένας έξω απ' τους συμφοιτητές και τους δασκάλους του.

'Ηθελε να μοιραστεὶ ετούτη τη χαρὰ μαζὶ με κάποιον άλλο.

Βλέπεις και τις μεγάλες τις χαρές, όπως και τις μεγάλες λύπες δύσκολα τις περνάει κανένας μοναχός.

—Τί διάβολο, αναρωτήθηκε, έρημος είμαι εγώ;

'Οταν ξεκίνησε απ' το δωμάτιό του, δεν ένιωθε την ανάγκη συντροφιάς. 'Αλλωστε μαθημένα τα βουνὰ απ' τα χιόνια.

'Αλλο τίποτα απὸ μοναξιά. Μοναδικὴ του συντροφιὰ εκείνα τα ογκοδέστατα συγγράμματα.

Μα τώρα βλέποντας όλους τους συμφοιτητές του να τριγυρίζονται απ' τους γονεὶς τους, τ' αδέρφια τους, τους φίλους, ένιωσε «παντέρημος και μόνος».

Κι έσερνε ερευνητικὰ το μάτι αναζητώντας ετούτη την ύστατη στιγμὴ κάποιο δικό του, ένα φιλαράκο, ένα γνωστὸ, βρε αδελφέ!...

Κι ως κοίταζε εξεταστικὰ κι επίμονα τριγύρω, ν' ανακαλύψει γνώριμο, στο βάθος της σκηνής, πάνω απ' τη χορωδία μεσ' απ' το χρυσαφένιο κάδρο του ένας Χριστὸς με τρυφερὴ, συγχρόνως κι αυστηρὴ μορφὴ τον βλέπει μες στα μάτια.

Πετάρισε η καρδιά του.

Ποιὸς είπε πως είναι μοναχός;

'Ολοι οι αγαπημένοι του ήταν

☞ Συνέχεια στὴ σελίδα 8

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΑΣΩ Κ. ΚΟΥΒΕΛΑ

'Οπως γνωρίζετε απὸ το φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» Απριλίου — Μαΐου 1993, ο κ. Παύλος Βλάχος παρουσίασε με κείμενό του τα δύο Βιβλία που έγραψε και κυκλοφόρησε η συμπατριώτισσὰ μας Βάσω. Επαναλαμβάνουμε τους τίτλους των βιβλίων της «Ταξιδεύοντας στην Τυνησιακὴ Σαχάρα» και «Παιδικὰ παραμύθια και αφηγήματα».

Οιοσδήποτε τα πήρε και τα διάβασε, διαπίστωσε ευνοϊκὲς ικανότητες σαν συγγραφέας, και πολὺ καλές μάλιστα, εκτὸς της Ηθοποιοὺ που είναι.

Αυτὸ μας ερέθισε να μάθουμε περισσότερα για την συγγερφέα Βάσω και καταγράφουμε:

'Εχει φοιτήσει στο Εθνικὸ θέατρο και στην συνέχεια μετεγράφηκε στη σχολὴ θεάτρου Τέχνης του Καρόλου Κούν, εν συνεχεία αποφοίτησε απὸ την Κινηματογραφικὴ και Θεατρικὴ Σχολὴ του Λυκούργου Σταυράκου.

'Εχει τελειώσει το Ωδείο, και τις Ισπανικὲς και Λατινοαμερικάνικες Τέχνες στην λογοτεχνία και γλώσσα.

Δούλεψε και πρωταγωνίστησε σε αρχαία κυρίως και νεοκλασικὰ θέατρα.

Εκτὸς απὸ το ρεπερτόριο, έπαιξε σε παιδικὸ θέατρο, σε ελαφρές θεατρικὲς παραστάσεις και σε μικροὺ και μεγάλου μήκους ταινίες, (Κινηματογραφικὲς). Η τελευταία, είναι για την δικτατορία της Χιλής του Πινοσέτ.

Τώρα εργάζεται σε Κεντρικὸ Ωδείο των Αθηνών για την Κομισιόν με την ΕΟΚ και το Υπουργείο, επάνω στην «Κριτικὴ ήχου και θεάματος» όσον αφορὰ την συλλογὴ και κριτικὴ πολιτιστικών στοιχείων.

Με αυτὰ που παρουσιάζουμε ,είμαστε υποχρεωμένοι να την συγχαρούμε για την τόσο μεγάλη δραστηριότητά της σαν Ηθοποιού και σαν συγγραφέα που μας παρουσιάστηκε και μας εξέπληξε και να ευχηθούμε πάντα μπροστὰ και επιτυχία και στις 2 ιδιότητες που ανακαλύψαμε. Το Δ.Σ.

ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ ΤΟΥ ΝΙΑΓΑΡΑ

Είχα την ευκαιρία —στα 7 ως τώρα ταξίδια μου στις Η ΠΑ— να επισκεφθώ δυὸ φορές τους καταρράκτες του ποταμοὺ Νιαγάρα.

Την πρώτη φορὰ με πήγε εκεὶ ο ανηψιὸς μου Γρηγόριος Γ. Ντούζος, με τη γυναίκα του Βίκη και το γιὸ του Γιώργο, το Φθινόπωρο του 1989.

Τη δεύτερη πήγαμε σ' αυτούς τον Οκτώβριο του 1992, με το εξαιρετικὰ φιλικὸ μας ζευγάρι Θανάση κι Ευαγγελία Τσίγκα.

Γυρίζαμε απὸ τη Ν. Υόρκη, με το αυτοκίνητό τους. Είχαμε πάει στο συνέδριο της Ο.Σ.Ε.Α. Κ. (Ομοσπονδία Στερεάς Ελλάδος Αμερικής — Καναδά). Ήταν τότε πρόεδρός της ο κ. Αθ. Τσίγκας.

Μετὰ το συνέδριο πήραμε μέρος στην χοροεσπερίδα της στο ξενοδοχείο Κρύσταλ Παλλὰς. Και τις δυὸ φορές, που επισκέφθηκα τους καταρράκτες, δοκίμασα την ίδια κατάπληξη κι ένοιωσα τον ίδιο Θαυμασμό.

Οι καταρράκτες του Νιαγάρα είναι απὸ τους πιο μεγαλειώδεις του κόσμου. Τους επισκέπτονται εκατομμύρια ανθρώπων κάθε χρόνο. Προσελκύουν εκεὶ ανθρώπους όλων των χωρών κι όλων των ηλικιών.

Ο ποταμὸς Νιαγάρας σχηματίζεται απὸ την εκροὴ των νερών της λίμνης Ήρη, που μετὰ αρκετὰ μεγάλη διαδρομὴ κατακρημνίζονται, για να καταδυθοὺν 50 περίπου μέτρα κάτω στο φαράγγι.

Τα νερὰ αυτὰ του ποταμοὺ, μόλις βγοὺν απ ὸτη λίμνη Ήρη, χωρίζονται σε δύο κλάδους απὸ το δασωμένο Μεγάλο νησὶ (GRAND ISLAND), που έχει μήκος 16 χιλμ.

Σ' αυτὴ τη διαδρομὴ το ποτάμι ρέει ορμητικὰ και σχηματίζει διαδοχικὰ πολλοὺς καταρράκτες, λόγω της απότομης κλίσης του εδάφους. Το πλάτος του εδὼ ποικίλει απὸ 500—3.000 μ.

Λίγο πιο πριν απὸ τους μεγάλους καταρράκτες που το πλάτος του είναι 1260 μ. ξαναχωρίζεται σε δύο βραχίονες, απὸ το νησὶ της Κατσίκας (GOAT ISLAND).

Έτσι σχηματίζονται απὸ τις δυὸ μεριές αυτού του νησιού οι περίφημοι καταρράκτες του: ο Αμερικανικὸς με πλάτος, στο χείλος του γκρεμοὺ, γύρω στα 330 μ. και ύψος 53 μ. και κοντὰ του το Νυφικὸ βέλο, που τα νερὰ τους πέφτουν πάνω σε σκληροὺς βράχους σχηματίζοντας αφροὺς, κι ο πεταλοειδὴς του Καναδὰ, με πλάτος 930 μ. και ύψος 45 μ.

Περισσότεροι απὸ μισὸ εκατομύριο τόνοι νεροὺ πέφτουν στο λεπτὸ, στο φαράγγι του Νιαγάρα. Το αδιάκοπα σταθερό μουγκρητὸ των νερών, που πέφτουν συνεχώς, τα σύννεφα ομίχλης ,που σηκώνονται ψηλὰ και σχηματίζουν ουράνια τόξα με τις ακτίνες του ηλίου, η μανία της δίνης των κυμάτων κάτω στο ποτάμι, κάνουν ένα φοβερὸ συνδυασμὸ θεάματος και ήχου, και αφήνουν άφωνο, με καμμένη την ανάσα κι εκστατικὸ το θεατή.

Τη νύχτα πάλι οι καταρράκτες φωταγωγούνται και παρουσιάζουν εξαίσιο θέαμα χρωμάτων απὸ την πλημμύρα των φώτων. Φυσικὰ το ηλεκτρικὸ ρεύμα παράγεται επὶ τόπου απὸ τη δύναμη των νερών, που πέφτουν.

Το ενδιαφέρον για τη χρησιμοποίηση της δύναμης των καταρρακτῶν του Νιαγάρα άρχισε να μεγαλώνει με την αρχὴ της βιομηχανικὴς περιόδου. Γύρω στα 1800 μ.Χ. οι όχθες του Νιαγάρα ήσαν πλαισιωμένες απὸ αναρίθμητες υδροκίνητες μικρές βιομηχανίες.

Το 1958 ιδρύθηκε η Νεοϋρκέζικη εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικὴς ενέργειας «THE NEW YORK POWER AUTHORITY».

Σκοπός της ήταν ν' αναπτύξει πλήρως την υδροηλεκτρικὴ ενέργεια του Νιαγάρα, αλλὰ και να διαφυλάξει την ομορφιὰ των καταρρακτών, σύμφωνα με την Αμερικανο - Καναδικὴ συνθήκη του 1950.

Οι μηχανικοὶ της Εταιρείας πέτυχαν και τα δύο.

Εξέτρεψαν όσο νερὸ χρειάζονταν απὸ την όχθη του ποταμοὺ 2,5 χιλμ. πάνω απὸ τους καταρράκτες. Το διοχέτευσαν υπόγεια με σήραγγα 6,5 χιλμ. στο εργοστάσιο παραγωγής, αρκετὰ χιλμ. αποκάτω.

Έκαμαν το σχέδιο σε στρατηγικὸ σημείο, ώστε να μεγιστοποιεὶ στο έπακρο την ορμὴ του ποταμοὺ και ικανὴ να κινεὶ 13 γιγαντιαίες γεννήτριες ηλεκτρικὴς ενέργειες (τουρμπίνες). Αυτές συνδυασμένες με άλλες 12 χρησιμοποιούνται την εποχὴ της μεγάλης ζήτησης.

Ύστερα απὸ τρία χρόνια κατασκευὴς το υδροηκτρικὸ εργοστάσιο του Νιαγάρα παρήγαγε το 1961 την πρώτη ενέργεια. Έτσι η Εταιρεία δημιούργησε τη μεγαλύτερη πηγὴ ηλεκτικὴς ενέργειας στην Πολιτεία της Ν. Υόρκης και σήμερα τα 14% της όλης εκεὶ παραγομένης ηλεκτικὴς ενέργειας. Και ο Νιαγάρας παράγει μερικὴ απὸ τη φθηνότερη ηλεκτικὴ ενέργεια σ' όλο τον κόσμο.

Στο κέτρο επισκεπτών του εργοστασίου μπορείτε να θαυμάσετε τη σύγχρονη τεχνολογία στην εκεὶ έκθεση. Πρόθυμα θα σας εξηγήσουν πολλὰ για την παραγωγὴ του υδροηλεκτικοὺ ρεύματος, θα σας μιλήσουν για την ιστορία του ηλεκτρισμοὺ και θα σας δείξουν πολλὰ διδακτικὰ φίλμ σχετικὰ με τις ζωτικὲς εκβάσεις ενέργειας. Έτσι θα κερδίσετε μια νέα αντίληψη του ηλεκτρισμού. Εκεὶ θα ιδήτε και θα θαυμάσετε την ωραιότατη τοιχογραφία του Γάλλου ιεραποστόλου LOUIS ENNEPIN (Λουδοβίκου Εννα πέν), που ήταν ανάμεσα στους πρώτους Ευρωπαίους, που είδε τους καταρράκτες του Νιαγάρα. Είναι έργο του διάσημου Αμερικανοὺ καλλιτέχνη THOMAS HART BENNTON. Χρειάμια ολόκληρη μέρα για να ιδήτε και περιεργασθείτε όλα εκεί. Αλλὰ αυτὴ τη μέρα θα τη θυμάστε για πολὺ μεγάλο χρονικὸ διάστημα.

Το Νιαγάρα οι ερυθρόδερμοι IROQUOIS τον έλεγαν Ναϊάγκαρα, που στη γλώσσα τους σημαίνει «Βροντὴ απὸ νερὸ» και τον προσκυνούσαν σα Θεό.

Τους καταρράκτες πρώτος Ευρωπαίος, που τους επισκέφθηκε το 1613 μ.Χ., θεωρείται ο εξερευνητής Τσάμπλαιην. Περιγραφὴ τους όμως έδωσε πρώτος ο Γάλλος ιεραπόστολος Λουδοβίκος Εννεπέν το 1678 μ.Χ., που αναφέραμε πιο πάνω.

Τα νερὰ των καταρρακτών Νιαγάρα προχωροὺν κάτω στο φαράγγι και ύστερα απὸ αρκετὴ διαδρομὴ σχηματίζουν μια λεκάνη, όπου δημιουργούνται ισχυρότατες δίνες. Απ' εκεὶ ο ποταμὸς πλαταίνει και ρέει ήρεμα ως τις εκβολές του στη λίμνη Οντάριο, τα νερὰ της οποίας είναι 102 μ. χαμηλότερα απὸ την επιφάνεια της Ήρη.

Το χειμώνα οι καταρράκτες παγώνουν απὸ το υπερβαλικὸ εκεὶ ψύχος (—30° C. και λιγότερο) κι έτσι μεγαλώνει η γραφικὴ θέα τους.

Απὸ την Καναδικὴ όχθη κατασκευάστηκε διώρυγα μήκους 43 χιλμ., που ενώνει τη λίμνη Ήρη με την Οντάριο, (αποτελεὶ τμήμα του Άνω ροὺ του ποταμοὺ Αγίου Λαυρεντίου). Έχει 26 αλλεπάλληλους υδατοφράκτες, για την εξίσωση της υψομετρικὴς διαφοράς της στάθμης των νερών τους.

Απ' αυτὴ τη διώρυγα μποροὺν και περνοὺν μεγάλα πλοία. Έτσι ταξιδεύουν απὸ τον Ατλαντικὸ ωκεανὸ μέσω του ποταμοὺ Αγίου Λαυρεντίου, λίμνης Οντάριο, Ήρη και στις άλλες λίμνες και αντιστρόφως πάλι στον Ατλαντικὸ.

Στον ποταμὸ Νιαγάρα έγιναν 4 γέφυρες. Η γέφυρα της Ειρήνης κοντὰ στη λίμνη Ήρη, του Ουράνιου τόξου αμέσως μετὰ τους καταρράκτες, της δίνης των νερών (WHIRLPOOL RAPIDS BRIDGE) κι η Λιβάϊστον (LEWISTON BRIGE).

Η σπουδαιότερη είναι του Ουράνιου τόξου. Είναι κρεμαστὴ, που προορίζεται για τους πεζοὺς και βρίσκεται σε απόσταση 180 μ. απὸ τον Αμερικανικὸ καταρράκτη. Έχει μήκος 375 μ. και ύψος 78 μ.

Η πρώτη γέφυρα για πεζοὺς κατασκευάστηκε το 1835 μ.Χ. κι η πρώτη για να περνάει ο σιδηρόδρομος το 1855 μ.Χ.

Το μήκος του Νιαγάρα απὸ τη λίμνη Ήρη ως την Οντάριο είναι 56 χιλιόμετρα. Αυτὸς αποτελεὶ και τα φυσικὰ σύνορα τμήματος των ΗΠΑ (Ανατολικὰ) και του Καναδὰ (Δυτικά) και ρέει απὸ Νότια προς τα Βόρεια.

Κοντὰ τις όχθες των καταρρακτών είναι χτισμένες δυὸ πόλεις, μια Αμερικανικὴ και μιὰ Καναδική. Έχουν όμως το ίδιο όνομα NIAGARA FALLS (Ναϊάγκαρα Φώλλς), δηλ. Καταρράκτης Νιαγάρα. Η πρώτη είχε το 1950 πληθυσμὸ 90.000 κατοίκους και τα μεγαλύτερα υδροηλεκτρικὰ εργοστάσια στον κόσμο κι η δεύτερη το 1951 20.000 κατοίκους.

Αλλὰ, για να νοιώσετε την μαγεία και το δέος, που προξενοὺν οι καταρράκτες του Νιαγάρα, πρέπει να επιβιβασθείτε στο εκεὶ περιπλέον πλοίο MAID OF THE MIST (κορίτσι ὴ υπηρέτρια της ομίχλης).

Στο σημείο επιβιβάσεως θα σας δώσουν να φορέσετε ένα μπλέ αδιάβροχο, για το χαρούμενο αυτὸ ταξίδι γύρω και κοντὰ ακόμα στη βάση, που πέφτουν τα νερὰ των καταρρακτών. Θ' ακούσετε το νερὸ να βροντάει πάνω στους βράχους του Αμερικανικοὺ και θα νοιώσετε μια ψυχρὴ ομίχλη στο πρόσωπο.

Όμως αυτὸ δεν είναι παρὰ μόνον η αρχὴ. Οι ισχυρές πετρελαιομηχανές του καραβιοὺ βογγοὺν, όταν σας πλησιάζουν στη λεκάνη του πεταλοειδοὺς Καναδικοὺ καταρράκτη. Το νερὸ ρέει ολόγυρά σας και μουσκεύεστε απὸ τ' άπειρα σταγονίδια της ομίχλης.

Είναι μια μοναδικὴ εμπειρία στη ζωή σας η μισὴς ώρας αυτὴ κρουαζιέρα. Αν δεν την κάνετε, θα έχετε χάσει τους καταρράκτες.

Απὸ το 1846 μ.Χ. εκατομμύρια τουρίστες απ' όλο τον κόσμο, που περιλαμβάνουν προέδρους Κρατών, Βασιλεὶς κι Αστέρες του κινηματογράφου, είχαν την ευχαρίστηση να μποὺν σ' αυτὸ το πλοίο και να κάνουν γύρους στη βάση των καταρρακτών. Είναι μια τουριστικὴ απόλαυση απὸ τις αρχαιότερες της Β. Αμερικής.

Όλη η γύρω περιοχὴ έχει κατάλληλα διαμορφωθεὶ κι αξιοποιηθεὶ, υπάρχουν εκεὶ ξενοδοχεία, εστιατόρια, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, σούπερ Μάρκετς με πλήθος τουριστικὰ είδη κι αντικείμενα και κάθε λογὴς ανέσεις.

Μπορείτε ακόμα, αν το λέει η τσέπη σας, να πετάξετε μ' ελικόπτερο πάνω απὸ τους καταρράκτες και να τους θαυμάσετε απὸ ψηλά. Νύχτα και μέρα καταφθάνουν μυριάδες άνθρωποι με αυτοκίνητα και τουριστικὰ λεωφορεία και κατακλύζουν τη γύρω περιοχή.

Αν και οι καταρράκτες του Νιαγάρα είναι γνωστοὶ ως πρωτεύουσα του ταξιδιοὺ του μέλιτος των νιόπαντρων ζευγαριών, όμως υπάρχουν και μακρόχρονα ραντεβοὺ για τους εραστὰς όλων των ηλικιών.

Οι καταρράκτες του Νιαγάρα θα προσελκύουν πάντα τους τουρίστες απὸ όλα τα μέρη του κόσμου, για να ιδοὺν αυτὸ το Θαύμα της φύσης.

Κι όσοι χωριανοί μας Νεο-

☞ Συνέχεια στὴ σελίδα 8

Η ΛΟΥΓΚΑ

Λεμφαδενίτιδα θα την ακούσετε απ' τους γιατρούς, μασχαλιαία ὴ βουβωνική.

Λούγκα την ξέρει ο κόσμος ο πολύς ὴ βελανίδα.

Η επιστήμη λέει, πως η λούγκα —ας μας αφήσουν να την λέμε όπως την ξέρουμε— «είναι φλεγμονὴ των λεμφικών αδένων ὴ γαγγλίων εκ τοπικὴς μολύνσεως πηγαζούσης εκ τραυματικὴς ὴ άλλης βλάβης των σχετικών προς τους λεμφαδένας τούτους οργάνων ὴ μελών».

Τί φλεγμονὴ και γάγγλια και πράσινα άλογα...

Δεν τους είπε άλλο τίποτα στ' αυτί;

Θέλουνε να μπλέκουνε τ' απλὰ, να δυσκολεύουνε τα εύκολα, να μην καταλαβαίνει ο κοσμάκης, να φαίνεται πως κάτι ξέρουνε κι αυτοί.

Βρε άμα δε φας με το αδράχτι, βγάνεις λούγκα;

Κάτι θα ήξεραν οι παλαιοὶ, που δε βαρούσαν τα παιδιὰ ποτέ με το αδράχτι. Τώρα τα έχουν όλα «απολυσιά»!... Ως και με τ' αδράχτι δέρνουν!... Γι' αυτὸ και γέμισε ο κόσμος λούγκες.

Βγαίνουν που βγαίνουνε οι λούγκες, σάματις ξέρει και κανένας να τις ρίζει στα αστέρια;

Πιλαλάνε μονάχα στους γιατρούς, που φέρνουνε τη «χασιακὴ» και χιλιοτρυποὺν τον κόσμο κάνοντας ενέσεις.

Η λούγκα δε θέλει φάρμακα κι ενέσεις, θέλει στ' αστέρια ρίξιμο.

Παίρνεις τρία διαφορετικὰ ξύλα αρσενικὰ, να είναι ξύλα δηλαδὴ απὸ δέντρα αρσενικὰ, (Δέντρα αρσενικὰ είναι όσα το όνομά τους είναι αρσενικοὺ και ουδετέρου γένους) κι όταν νυχτώσει, τα βάνεις στη φωτιά.

Άμα ανάψουνε καλά, τα παίρνεις και βγαίνεις με τον άρρωστο στην αυλὴ ὴ στη χαγιάτα.

Ανασκουμπώνεις τον άρρωστο ώστε να φαίνεται η λούγκα απ' τ' αστέρια και αρχινάς το σταύρωμα.

Σταυρώνεις τη λούγκα μ' ένα απὸ τα τρία ξύλα, που κρατάς, κοιτάζοντας ένα αστέρι και λες ετούτα δω τα λόγια:

«Μωρέ λούγκα, μωρ' αστέρ' πέρε τη λούγκα του.....» και λές το όνομα του άρρωστου.

Κατόπιν παίρνεις το δεύτερο δαυλὶ, σταυρώνεις το πονεμένο μέρος, λέγοντας τα ίδια λόγια και το πετὰς σε διαφορετικὴκατεύθυνση απὸ το πρώτο, κοιτάζοντας το ίδιο πάντα αστέρι.

Τέλος σταυρώνεις και με το τρίτο δαυλὶ τη λούγκα, κοιτάζοντας το ίδιο πάντα αστέρι λέγοντας τον ίδιο 'ξορκισμὸ και το πετὰς κι αυτὸ σε διαφορετικὴ κατεύθυνση απὸ τις πρώτες. Φτύνεις και τρεὶς φορές στο τέλος κι η λούγκα χάνεται ως το πρωῒ.

Υπάρχει και παραλλαγὴ αυτὴς της θεραπείας, μα τ' αποτέλεσμα είναι το ίδιο πάντα.

Μ' αυτὴ τη μέθοδο δεν είναι ανάγκη να πάρεις τρία ξύλα αρσενικὰ. Ένα δαυλὶ απ' τη φωτιὰ μονάχα, είναι αρκετό.

Σταυρώνεις τρεις φορές τη λούγκα με τ' αναμμένο το δαυλὶ και λες, κάνοντας πως το πετὰς σε κάποιο αστέρι, που κοιτάς ετούτα εδώ τα λόγια:

«Μωρ' λούγκα, μωρ αστέρ' η λούγκα να χαθεὶ
και τ' αστέρι να φανεί...».

Αυτὸ επαναλαμβάνεται τρεις φορές. Την τρίτη φορά πετάς και το δαυλὶ κατὰ τ' αστέρι κι λούγκα χάνεται.

π.μ.

2η Παν)νια ἐκθεση Αιτωλο)κοῦ βιβλίου τὺπου ἀπὸ ΠΑΝΣΥ

Η Παναιτωλοακαρνανικὴ Συνομοσπονδία στα πλαίσια του 2ου Συνεδρίου της, για τα Αιτωλοακαρνανικὰ Γράμματα, διοργάνωσε την 2η Πανελλήνια έκθεση βιβλίου και Τύπου στη φιλόξενη αίθουσα του Πνευματικοὺ Κέντρου Ρουμελιωτών.

Στὸ Συνέδριο παρευρέθηκαν πάρα πολλοὶ Αιτωλοακαρνάνες και το Συνέδριο στέφθηκε από επιτυχία.

Μίλησαν ο Αρχαιλόγος κ. Λάζαρος Κολώνας, για την πληθώρα των αρχαιλογικών χώρων στην Αιτωλοακαρνάνία, το υπαίθριο αρχαιολογικὸ Μουσείο, όπως το χαρακτήρισε και ο καθηγητής της Βυζαντινής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων κ. Αθανάσιος Παλιούρας, ο οποίος είπε τα εξής:

«Αιτωλοακαρνανία: Ένας τόπος ευλογημένος από το Θεό, τη φύση και την Ιστορία. Διαθέτει τέσσερις φυσικὲς και ισάριθμες τεχνικὲς λίμνες, που μετατρέπονται σε θησαυρὸ νεροὺ και γόνιμη πηγὴ παραγωγικότητας και ζωής. Του έχουν χαρίσει δύο ονομαστοὺς ποταμούς, τον «αργυροδίνη Αχελώο» και τον φιδωτὸ Εύηνο. Απὸ τα υψώματα του αγέρωχου Παναιτωλικοὺ όρους απλώνεται το βλέμμα στις απέραντες πεδιάδες του Αγρινίου μέχρι το Μεσολόγγι. Χαίρεται κανεὶς τα δάση του Βάλτου, τις παραλίμνιες περιοχές της Τριχωνίδας, τα έλατα μέχρι την Ευρυτανία, τις μαγευτικὲς ακρογιαλιές από τη Ναύπακτο μέχρι τις εκβολές του Αχελώου και από το Μενίδι μέχρι τη Βόνιτσα κι ως το Μύτικα.

Περπατὰ ο ανήσυχος οδοιπόρος δεκάδες Ομηρικές και αρχαίες πόλεις, περιτειχισμένες κι ερειπωμένες, που χάνονται στη φθορὰ του χρόνου και της ανθρώπινης αδιαφορίας. Μετράμε κάθε χρόνο λιγότερα βυζαντινὰ και μεταβυζαντινὰ μνημεία. Οι νεώτεροι παραλίμνιοι ἢ παραποτάμιοι οικισμοί, σαν αυτὸν του Καινούργιου, με γοητευτικὴ λαϊκὴ αρχιτεκτονική, ερειπώνονται χωρὶς κανεὶς να νοιάζεται για τη διάσωσή τους.

Ιστορικὰ αρχοντικὰ στο Αγρίνιο, το Αιτωλικὸ, την Κατούνα, την Αμφιλοχία, τη Ναύπακτο και προπαντὸς στο ηρωϊκὸ Μεσολόγγι εξαφανίζονται και στα ερείπιά τους υψώνονται πολυκατοικίες. Η λιμνοθάλασσα έγινε ξηρὰ και οι πελάδες έπαψαν να ζοὺν με το υγρὸ στοιχείο. Ένας νομὸς, που ταυτίζεται με τη Δυτικὴ Στερεά, έχει ένα Αρχαιολογικὸ Μουσείο μόνο, δύο Λαογραφικὲς Συλλογές, τρεις Δημοτικὲς Βιβλιοθήκες και ένα Τοπικὸ Αρχείο. Ένας νομὸς που έχει να παρουσιάσει τους τελευταίους δύο αιώνες μεγάλα ονόματα στην ποίηση, στις εικαστικὲς τέχνες, στην επιστήμη και στην πολιτικὴ συρρικνώνεται κι ελάχιστες γροθιές υψώνονται για να σταματήσουν την καταστροφή.

Οι λόφοι του Μελεάγρου, τα βουνὰ του Τίτορμου, οι θάλασσες του Αγέλαου, έπαψαν να διηγούνται τα ηρωϊκὰ κατορθώματα, τα παλιὰ σπήλαια της λατρείας έγιναν στάνες (Άγιος Νικόλας Βαράσοβας), τα ελληνικὰ τείχη γκρεμίστηκαν για να περάσει ο δρόμος (Στράτος) με τις πελεκημένες πέτρες της Αγίας Τριάδας Βλοχοὺ χτίστηκε μια σύγχρονη αποθήκη, «ο Θησαυρὸς του Αγρινίου» κοσμεὶ το Βρεττανικὸ Μουσείο, τα χειρόγραφα του Αγίου Νικολάου του Κρεμαστοὺ πουλήθηκαν στην Εσπερία. Οι βυζαντινοὶ ναοί, που κάτω από τους θόλους τους λειτούργησε ο λόγιος μητροπολίτης Ιωάννης Απόκαυκος, ερειπώνονται και ισοπεδώνονται, ενὼ το Μέγα Δέντρο, το χωριό του ισαποστόλου Πατροκοσμὰ του Αιτωλοὺ, δεν κηρύχτηκε απὸ κανέναν ιερὸς τόπος.

Η πρόκληση είναι διπλὴ: Για άλλες περιοχές πλειοδοτοὺν οι πάντες, επίσημοι κι ανεπίσημοι (θυμηθείτε το «Θεσσαλικὸ πόλεμο» για τις Σχολές του νεοσύστατου Πανεπιστημίου Θεσσαλίας). Η περίφημη εκτροπὴ του Αχελώου και η μεταφορὰ του νεροὺ της Τριχωνίδας φανερώνουν την έσχατη περιφρόνηση προς τον τόπο μας της επίσημης κρατικής εξουσίας. Απὸ την άλλη καμιὰ ευαισθησία για μιὰ δεύτερη Σχολὴ (Γεωπονική) στο Πανεπιστήμιο Αγρινίου, ὡστε να πάψει ν' αποτελεὶ παράρτημα Πατρών και να γίνει αυτόνομο. Τα βυζαντινὰ και τα νεώτερα μνημεία υπάγονται στα Ιωάννινα, λες και η διάσωση των μνημείων μπορεὶ να γίνει απὸ μακρυὰ, τηλεφωνικὰ και με ΦΑΞ.

Ένα ζωντανὸ οργανισμό απὸ χώμα και νερό, απὸ δέντρα και κάστρα, απὸ χρώμα και ήλιο, τον αφήνουν κι αργοπεθαίνει, ανάλγητοι και αδιάφοροι καταστροφεὶς, και το μαχαίρι έχει φθάσει πια στο κόκκαλο.

Αιτωλοακαρνανία, κάτοικοι της πατρικὴς γης, Αιτωλοακαρνάνες όπου γής, της Αθήνας και της άλλης Ελλάδας, της Δυτικής Ευρώπης και της μακρινὴς Αμερικής και Αυστραλίας, ενώστε τις φωνές σας.

Η ιδιαίτερη πατρίδα μας στραγγαλίζεται, μαραζώνει ποδοπατείται, ερημώνεται και ερειπώνεται, λεπλατείται κι αργοπεθαίνει. Ακούστε την κραυγὴ της.

Ήρθε η ώρα να παλαίψουμε».

Ο πρόεδρος της ΠΑΝΣΥ κ. Σάββας και ο κ. Χαραλαμπόπουλος, πρόεδρος της Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, ευχαρίστησαν τους εκλεκτοὺς ομιλητές και τους συνέδρους που τίμησαν την εκδήλωση αυτὴ.

Συμμετείχαν οι Νεχωρίτες κ.κ. Αλ. Φλώρος, Δ. Ντούζος και Ν. Μπαζιώνης.

Ένας παρευρεθεὶς στο Συνέδριο Νεχωρίτης

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ECU

Κάθε μήνα σχεδὸν διαβάζουμε στον ημερήσιο πολιτικὸ και οικονομικὸ τύπο, ανεξάρτητα απὸ πολιτικὴ απόχρωση, ότι απὸ την τάδε ημερομηνία διατίθενται νέες σειρές Ομολόγων του Δημοσίου με ρήτρα ECU.

Για τους ειδικοὺς βέβαια και γιαυτοὺς που ασχολούνται συστηματικὰ με επενδύσεις δεν υπάρχει θέμα για το τί είναι αυτὸ το ECU. Για τους πολλοὺς όμως και τα ευρύτερα στρώματα της Κοινωνίας, τα οποία υποχρεωτικὰ θα το αντιμετωπίσουν στο άμμεσο μέλλον, νομίζουμε ότι είναι χρήσιμο και αξίζει τον κόπο μιας παραπέρα απλοποιημένης κατὰ το δυνατὸν παρουσίασης και επεξήγησης, του τι είναιη ECU ἢ το ECU, το οποίο μπαίνει για καλὰ στη ζωή μας.

Επίσης πρέπει να σημειωθεὶ έντονα ότι πριν το 2000 υπολογίζεται ότι θα υλοποιηθεὶ η πλήρης νομισματικὴ ένωση και η καθιέρωση του ECU, ως ενιαίου ευρωπαϊκοὺ νομίσματος, που θα αντικαταστήσει τα εθνικὰ νομίσματα, δηλ. και το δικό μας νόμισμα, τη δραχμή μας.

Το ECU είναι τα τρία αρχικὰ γράμματα των τριών λέξεων «EUROPEAN CURRENCY UNIT» δηλ. Ευρωπαϊκὴ Νομισματικὴ Μονάδα.

Το ECU γεννήθηκε απὸ την αναγκαία για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τώρα Ευρωπαϊκὴς Ένωσης, κοινὴ λογιστικὴ μονάδα (ΕΛΜ) και η ονομασία του πάρθηκε απὸ ένα γαλλικὸ νόμισμα που κυκλοφόρησε το 13ο αιώνα.

Το ECU με τη σημερινὴ του μορφὴ δημιουργήθηκε το 1979, ταυτόχρονα με το Εὐρωπακὸ Νομισματικὸ Σύστημα (Ε.Ν.Σ).

Απὸ τότε και εφεξής ορίζεται ως ένα «καλάθι» νομισμάτων των 12 χωρών μελών της Ευρωπαϊκὴς Ένωσης (Ε.U.), στο οποίο η αναλογία συμμετοχὴς κάθε εθνικοὺ νομίσματος εξαρτάται απὸ την Ευρωστία της αντίστοιχης Οικονομίας.

Το Γερμανικὸ Μάρκο (ΔΕΜ) π.χ. συμμετέχει σήμερα με το μεγαλύτερο ποσοστὸ 30%.

Εκείνο που επηρεάζει τον επενδυτὴ για επένδυση σε ομόλογα του Δημοσίου με ρήτρα ECU, είναι η καλύτερη δυνατὴ προστασία έναντι των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών και η σιγουριὰ ότι εξασφαλίζει τόσο το κεφάλαιό του ,όσο και ένα ικανοποιητικὸ ετήσιο εισόδημα.

Σήμερα το ίδρωμα με τις περισσότερες δανειοληπτικὲς και δανειοδοτικὲς δραστηριότητες σε ECU, είναι η Ευρωποϊκὴ Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Ε.) (EUROPEAN INVESMENT BANK).

Στη διεθνὴ αγορὰ ομολογιών (χρεωγράφων) το ECU είναι ένα απὸ τα σπουδαιότερα νομίσματα, όπως το δολλάριο των ΗΠΑ ,το Ιαπωνικὸ ΓΙΕΝ, το Γερμανικὸ Μάρκο, το Ελβετικὸ Φράγκο και η Λίρα στερλίνα.

Οι Αμερικανοὶ και Ιάπωνες επενδυτές κεφαλαίων και δανειολήπτες, έχουν μάθει να εκτιμοὺν τα πλεονεκτήματα του ECU, το οποίο πλέον δεν θεωρείται μόνον Ευρωπαϊκὸ, αλλὰ Διεθνές νόμισμα.

Στις αρχές Ιουλίου του 1990 τα 12 μέλη της Κοινότητας εγκαινίασαν την Α΄ φάση της Οικονομικὴς και νομισματικὴς ένωσης (ΟΝΕ) και η Β΄ φάση προγραμματίστηκε για το τρέχον έτος 1994.

Σήμερα το ECU, είναι το Ευρωπαϊκὸ νόμισμα και οι πολίτες της Κοινότητας μπορουὺν να ανοίγουν Τραπεζικοὺς Λογαριασμοὺς σε ECU, να πληρώνουν με επιταγές σε ECU και ν' αγοράζουν ομολογίες.

Παρόλα αυτὰ το ECU δεν μπορεὶ να θεωρηθεὶ ακόμα ως νόμισμα με την «πλήρη» έννοια του όρου. Πρέπει να γίνει υποχρεωτικὰ δεκτὸ απὸ το Κράτος, να ιδρυθεὶ Ευρωπαϊκὴ Κεντρικὴ Τράπεζα και να κυκλοφορήσουν Τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ECU .Αυτὰ όλα προβλέπονται να γίνουν το 2000 και συγκεκριμένα το 1999.

Δεν ξέρω αν απλοποίησα το θέμα, ἢ αν έμπλεξα περισσότερο τον αναγνώστη, πιὸ απλὰ δεν γίνεται, διότι το θέμα είναι πολὺ ειδικευμένο και οι ορολογίες δεν αποφεύγονται παντελώς.

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

Η ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

☞ Συνέχεια απὸ τὴν σελ. 6

εκεὶ παρόντες. Μάνα, πατέρας, αδέλφια, φίλοι, συγγενείς, μάρτυρες στον όρκο που θα ομώσει.

Τα πάντα και τους πάντες αντιπροσώπευε γι' αυτὸν εκείνη η εικόνα του Χριστού.

Ηρέμησε. Έβγαλε το χέρι απὸ τη μέσα τσέπη, το ύψωσε αποφασιστικὰ στο πρόσταγμα του πρύτανη.

Τ' αριστερὸ, που ήταν σε θέση προσοχής ,το έφερε ελαφρὰ μπροστὰ, σφυχτὰ απάνω στο σακάκι, να πλησιάσει στην καρδιὰ το γράμμα πιο πολὺ και έδωσε τον όρκο.

«Ομνύω...», ακούστηκε η γλυκιὰ φωνὴ της συναδέλφου, π' απάγγελνε τον όρκο.

«Ομνύω...», επανάλαβαν όλοι βροντερά, κι αυτός μαζί...

Η φωνὴ της συναδέλφου συνέχισε ένα ακαταλαβήστικο κατεβατό, που επαναλάμβαναν όλοι ρυθμικὰ κι αυτὸς μαζί τους.

Μα δεν παρακολούθησε ως το τέλος το αρχαίο κείμενο. Μέσα στη σκέψη όμνυε ένα δικό του όρκο. Έναν όρκο απλό κι απέριττο, έναν όρκο ανθρώπινο, τον όρκο που του υπαγόρευσε το γράμμα.

«Ορκίζομαι, σε ό,τι έχω ιερό, να απαλύνω όσο μπορὼ τον πόνο των δυστυχισμένων».

Τελείωσε ο όρκος ο αρχαϊκὸς. Τελείωσε και ο δικός του.

Η αίθουσα αντιβούϊσε απ' τα χειροκροτήματα.

Οι νέοι επιστήμονες στο άκουσμα του ονόματός τους περνοὺν με τη σειρὰ για να τους συγχαρεὶ ο πρύτανης και ο κοσμήτορας και για να πάρουνε το δίπλωμα.

Με αγωνία καρτερεὶ ν' ακούσει τ' όνομά του να πλησιάσει και αυτὸς να πάρει τη «βεβαίωση» της επιστημοσύνης του και τα συγχαρητήρια των σεβαστών δασκάλων.

Να κατεβεὶ ύστερα χαρούμενος τη διάπλατη τη σκάλα πηδώντας, στα δύο, στα τρία τα σκαλιά ανάμεσα σε αγκαλιάσματα, φιλιά και συχαρίκια, να φτάσει με φόρα στα Προπύλαια και να ξεβγεὶ στη λεωφόρο, στη Λεωφόρο του καθήκοντος.

Κι όσο να έρθει αυτὴ η ώρα, γυρνὰ προς την εικόνα.

Τώρα του φάνηκε λιγότερο αυστηρὸς ο Κύριος με μιὰν υποψία χαμόγελου στη λυπημένη του μορφή.

Νόμισε πως του έγνεφε απὸ το κάδρο του:

—Πήγαινε εκεὶ που ο περίσσιος πόνος σε καλεί.

Και ξάφνου μες στην αίθουσα αντηχεὶ:

— Πετρόπουλος Κοσμάς...

Πετάχτηκε ορθὸς έτοιμος να διορθώσει:

— Κύριε Πρύτανη, όχι Κοσμάς... Πέτρος... Πέτρος Πετρόπουλος...

Η σύζυγός του του κράτησε το χέρι με συγκίνηση.

Σταμάτησε το λόγο στην άκρη των χειλιών.

Οι θύμησες πέταξαν τρομαγμένες στη φωλιά τους απὸ το θόρυβο του σήμερα.

Ο κύριος Πετρόπουλος γύρισε στην πραγματικότητα... Κοίταξε στην πλατεία.

Ο γιὸς τους στο άκουσμα του ονόματος σηκώθηκε απὸ τη θέση του, έριξε μια ματιὰ στα θεωρεία και τράβηξε με βήμα στα θερὸ κατὰ τον πρύτανη γεμάτος ευτυχία και αυτοπεποίθηση.

Κι ο κύριος Πετρόπουλος ορθὸς απὸ το θεωρείο του, με θολωμένα μάτια απ' τη συγκίνηση, χειροκροτεὶ το νέο επιστήμονα, που διάζεται να βγεὶ στο στίβο του καθήκοντος.

π. μ.

ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ ΤΟΥ ΝΙΑΓΑΡΑ

☞ Συνέχεια απὸ σελ. 7

χωρίτες μένουν κι εργάζονται στις ΗΠΑ, ας δοκιμάσουν να πάνε εκεί, έστω και για μιὰ φορὰ στη ζωή τους. Αξίζει τον κόπο και τα έξοδα. Η επίσκεψή τους εκεὶ θα τους μείνει αξέχαστη.

ΔΗΜ. ΓΡ. ΝΤΟΥΖΟΣ

Αθήνα 14 Μαΐου 1994